

AA0003667813

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

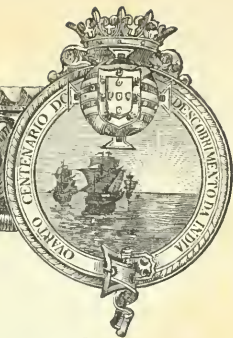

FABULAS DE LOQMÁN

VERTIDAS EM PORTUGUEZ

E PARAPHRASEADAS EM

VERSOS HEBRAICOS

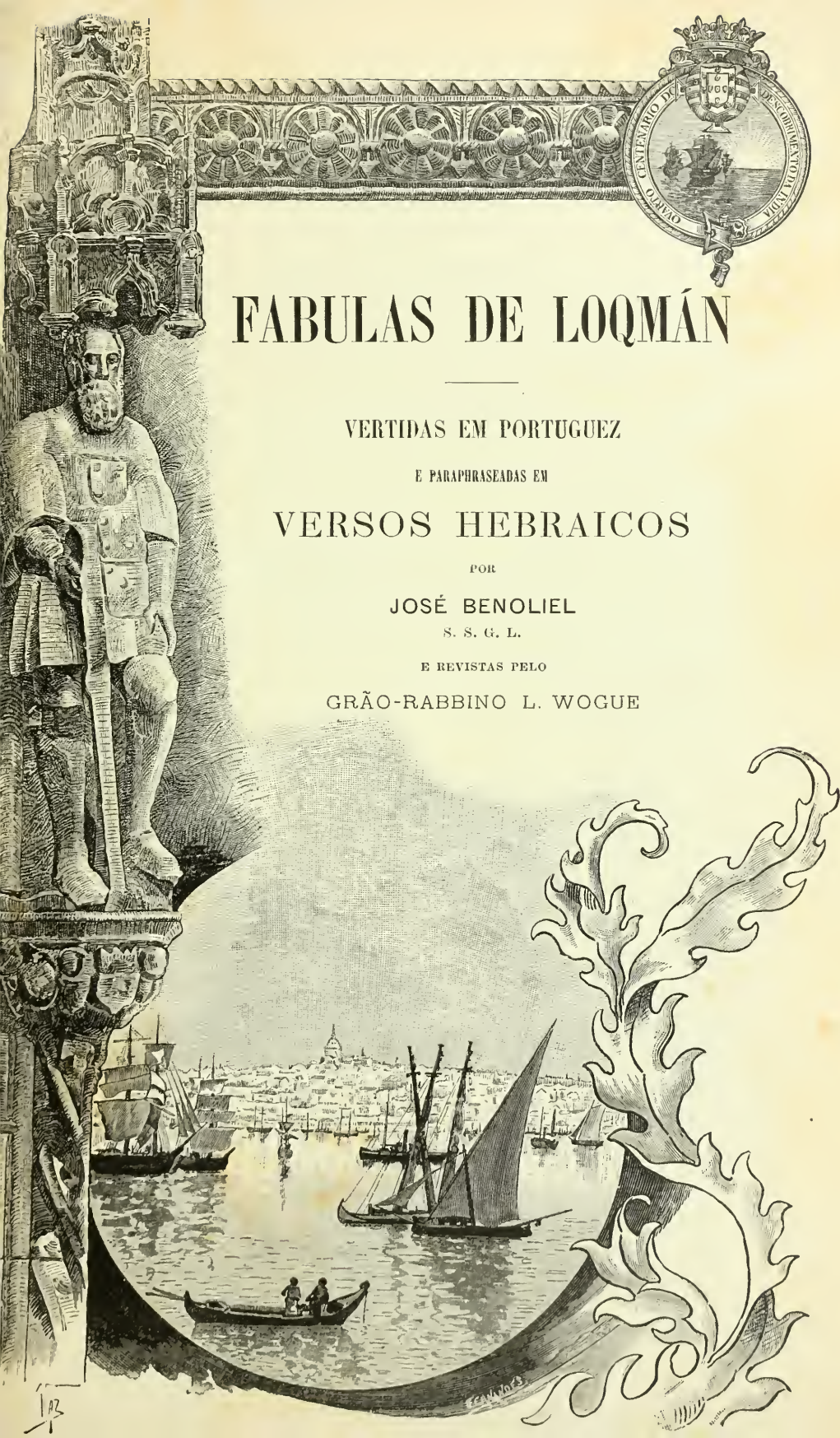
POR

JOSÉ BENOLIEL

S. S. G. L.

E REVISTAS PELO

GRÃO-RABBINO L. WOGUE

FABULAS DE LOQMÁN

QUARTO CENTENARIO DO DESCOBRIMENTO DA INDIA

CONTRIBUIÇÕES

DA

SOCIEDADE DE GEOGRAPHIA DE LISBOA

FABULAS DE LOQMÁN

VERTIDAS EM PORTUGUEZ

E PARAPHRASEADAS EM

VERSOS HEBRAICOS

POR

JOSE BENOLIEL

S. S. G. L.

E REVISTAS PELO

GRÃO-RABBINO L. WOGUE

LISBOA

IMPrensa NACIONAL

1898

PI
7680
L4688
1898

À SAUDOSA MEMÓRIA
DO
GRÃO-RABINO LAZARO WOGUE
meu sempre chorado Mestre e amigo inolvidavel
ש"ס"י

2210325

PREFACIO

Restam bem poucas (41 apenas) das Fabulas attribuidas a Loqmán, o celebre e lendario sabio arabe, que mereceu especial menção no Alcorão, o livro sagrado dos Musulmanos (sura 31, vers. 11), e essas estão desde muito traduzidas em numerosos idiomas, e diffundidas e adoptadas nas escolas de varios paizes europeus para o ensino da lingua arabe.

Depois de tanto quanto tem sido escripto ácêrea do Fabulista arabe, e principalmente depois do estudo de inexcedivel erudição com que o eminente orientalista René Basset abrilhantou a sua traducção das mesmas Fabulas em dialectos norte-africanos, seria presumpção da minha parte insistir mais neste assumpto, que, no fim de contas, só conduz a conjecturas problematicas e conclusões negativas. Com effeito, nem se sabe quem tenha sido o Loqmán, nem onde òu quando viveu, nem se é o auctor das Fabulas que lhe attribuem, nem se foi arabe sequer.

Das Fabulas em si, do seu valor litterario, escusado é tambem falar: o leitor lhes saberá apreciar a singelleza e profundidade. Direi sómente duas palavras ácerca do meu trabalho, que, destinado na origem ao 10.º Congresso de Orientalistas, que devia realisar-se em Lisboa em 1892, só agora poudo ver a luz da publicidade.

O texto arabe de que me servi para esta obra é o que foi publicado pelo insigne arabista francez Augusto Cherbonneau.

A minha traducção portugueza, revista pelo illustre polyglotta e meu excellent amigo, sr. Gonçalves Vianna, ha de ainda resentir-se de muitas pechas inevitaveis em consequencia da resolução que tomei de cingir-me o mais possivel á lettra do texto, cuja construcção e syntaxe são tão differentes da nossa.

Para a paraphrase em versos hebraicos, desprendi-me da concisão demasiado arida da prosa arabe do texto e só aproveitei o assumpto e o conceito, revestindo-os de formas mais em harmonia com o caracter da lingua hebraica e com os predicados da poesia.

As regras de metrica que adoptei são quasi sempre analogas ás da portugueza, isto é, a divisão syllabica rigorosa do verso, as cesuras correspondentes ao tamanho d'este, as differentes especies de estrophes, a rima, ora emparelhada, ora alternada, etc.

Em varios casos, distribui os versos hebraicos por modo que houvesse dois graves, seguidos ou cruzados por dois agudos.

Os versos do soneto correspondente á fabula 35.ª estão construidos de maneira que a tonica se repita de duas em duas syllabas. Cada pé, por consequinte, fica composto de

tres syllabas, a primeira e a terceira phoneticamente fracas, a segunda predominante. O verso é de cinco pés¹.

Sabido é que nada definitivo se tem apurado até hoje a respeito das minuciosidades da arte poetica da Biblia. No entanto não podem deixar de reconhecer-se nos versos das Escripturas umas proporções, uma medição², quasi sempre cadencialmente regular, assim como pausas ou cesuras pouco mais ou menos equidistantes, e, sobretudo, o signal distinctivo, o cunho mais original e typico de toda a poesia hebraica — o parallelismo. Não podendo resistir á tentação de apresentar um fac-simile d'este genero, esforcei-me por compôr a primeira fabula num metro de dimensões e cadencia analogas ás dos versos do livro de Job, ajuntando-lhe, porém, a rima, e uniformizando a extensão syllabica.

---

¹ Esta classificação das syllabas não concorda exactamente com a que as grammaticas costumam dar das vogaes breves e das vogaes longas. Também não é do valor intrinseco das vogaes em si que eu aqui trato. Refiro-me sómente á duração phonetica relativa, que as syllabas offerecem ao concorrerem num só vocabulo, ou em varios vocabulos seguidos, debaixo da influencia da predominante. A theoria dos que, considerando a lingua hebraica como morta e sepultada, põem em duvida o valor quantitativo das suas syllabas, assim como a sua verdadeira accentuação e entoação, não vem aqui ao caso. Eu uso da lingua hebraica em conformidade com a sua pronunciação actual (entre os sepharadins), e assim é, se me não engano, que se pratica com as outras linguas.

² Submettendo as Lamentações de Jeremias a uma medição syllabica, encontrei, depois de repetidas tentativas, que este poema está escripto em tercetos de versos de doze syllabas como os nossos alexandrinos, com as cesuras e pausas normalmente dispostas, e com poucas excepções que se podem attribuir a erros de copia ou de vocalização. Reservo-me para dar mais tarde uma completa demonstração d'este facto.

Emfim, para não excluir d'este quadro o famoso verso hybridado inventado pelos poetas hebreus de Hespanha da Edade-Media, verso que contribuiu não pouco para a deturpação e extincção da genuina poesia hebraica, antepuz ás Fabulas um prologo versificado por esse methodo e cujo unico merecimento é, a meu ver, o de satisfazer ás exigencias pueris de uma metrica diametralmente opposta ao genio da Biblia. A arte d'estes versos consiste em dispôr as palavras por forma que um *xeva* ou um *hataph*, i. é, uma vogal nominalmente brevissima, seja seguida ou precedida por uma, duas, tres vogaes sonoras (breves ou longas), desaccertada adaptação ao hebraico do jambo, espondeu, dactylo, etc., dos Gregos e dos Latinos! Se, ao ménos, esse trabalho insano dêsse em resultado uma cadencia, um *rhythmo* qualquer ao verso . . . mas pelo contrario, tirando-lhe a liberdade do andamento proprio da lingua, sem modificar sensivelmente a quantidade dos sons,—pois que hoje, como então, de facto, se não grammaticalmente, cabe ao *hataph* e ao *xeva* mobil a mesma quantidade que a outra vogal qualquer (excepto a tónica)—esse trabalho, ingrato por demais, só serviu para dar aos versos a mais fastidiosa monotonia, e obrigar o poeta a centos de licenças contra a grammatica e as proprias regras prosodicas ¹.

---

¹ A poesia conhecida pela designação de *אֶרְבֵּן עוֹלָם*, por exemplo, e citada geralmente como modelo do genero, além de muitos erros de linguagem e de prosodia, em quatorze versos apenas, conta 24 pés começados pela conjunção וְ, sete pela preposição בְּ, 6 por בְּ e outras tantas por הִי egualmente preposições; 43 pés iniciados por conjunções e preposições sobre 56 pés de que constam ao todo os 14 versos!

O leitor poderá, auxiliado pelas notas e referencias, que acompanham todo o texto hebraico, verificar que, não só me absteve systematicamente (salvo em um ou dois casos) do que é costume chamar-se licenças poeticas, mas que, sobretudo, evitei com cuidado o estylo post-biblico.

Num vocabulario de mais de mil e quinhentos significados, tres ou quatro palavras, se tanto, não são puramente biblicas.

Se algum merecimento houver na minha paraphrase hebraica deve-se todo attribuir aos preciosos conselhos do meu querido mestre e amigo, o Grão-Rabbino e eminente sabio Lazaro Wogue, cuja recente morte veio encher-me de profunda magua, e a cuja saudosa memoria offereço este livro, como testemunho de gratidão, de affecto e de respeito.

امثال ومعانی للقبان الحکیم ترجمتها عن العربية الى البرتقلية
والى العبرانية الفقير يوسف بن عوليال

חירות ומשלים ללוקמן
חכם מכל בני תימן
אשר במדה ובמשקל
הליץ מלשון ישמעאל
ליהודית ושפת פורתוקל
הדל יוסף בן עולייל :

אל הקורא

אֶחָדָה נָא לְךָ קוֹרְאִי
וְדִיד נֶפֶשׁ נְגִינוֹתִי .
תְּבוֹאָתִי אֶמְדֵם לְךָ
בְּמִנְחַת שֵׁי וְחִירוֹתִי .
בְּמִן לָקוּ וְצוּ לָצוּ
מִתְקַנּוֹת מְלִיצוֹתִי .
שְׁקוּלִים הֵם בְּמֵאֲזֵנִים
מִשְׁלִי גַם וְחִירוֹתִי :

גְּבִיעֵי חֵן כְּלָאִים מְשֻׁטִּ
וְהִי שִׁירִי לְחֶבֶד .
רְבִיד וְהֵב גְּלוּל חֲרוּץ
צְפִירַת הוֹר לְרֵאשִׁיף .
דָּעָה חֲקִמָּה וְתוֹבַחַת
בְּאוֹר נֶגַה לְעִינֶיךָ .
קֶגֶה בִּינָה וְתוֹשִׁיָּה
עֲרוֹכוֹת הֵן לְפָנֶיךָ :

הֵלֵא מוֹסֵר יוֹכֵה אֶת
 נְתִיבוֹת אִישׁ בְּכָל שָׁעַר .
 צָרוּר חֹמֶר אֲחֵי הַמִּצָּא
 נָאִם אֲרִגָּה וְגוֹר גֵּעַר .
 וְכָל חֵיָה הַחֲבֵר כַּח
 לְלִמֵּד חֶק לָמוּ גֵעַר .
 פָּקַח אֵזֶן וְהִשְׁמִיעַ קוֹל
 צָבִי צוֹעֵק בְּמוֹ שָׁעַר :

זָאֵב תְּבִיט מִכַּבֵּשׂ עַד
 וְיִלְכֹּד בְּרָעָתוֹ .
 עֶבֶד הָלְאָה וְכּוֹב הַרְאָה
 וְשׁוֹר עוֹבֵד עֲבוּרָתוֹ .
 חֲתוּל מִסָּגֵר הָלֵם תִּשּׁוֹר
 מִלְחָמָה אֶת פְּצִירָתוֹ .
 סֶחֶר לִקְחֵי לְאִישׁ מוֹשְׁכִיל
 וְיוֹסֵף עַל הַבּוֹנֵתוֹ :

סֶחֶר לִכְבֹּב וְתָם נִפְשׁ
 וְדָר נָא זֹאת לְטוֹכָה לִי .
 נִכְתָּ אֵין לִי לְחֻמְרֵיב לָד .
 רָצָה נָא אֶת פְּרִי חֲבָלִי .
 וְהִי בְּרוּר לְגִנְיָד
 קָשִׁי נִטְלִי וְעַל סִבְלִי .
 קִיאוּם בְּכַר וְכָל מִשְׁנֵה
 וְאַל תִּקְצַח לְמִדְעָלִי :

כְּסִיל שָׂאג וְלֹא חִשָּׁד
 עָלַי מִלִּין וְחִבְהָרָם .
 לְבַקֵּשׁ אֶת שְׁנֵאוֹתַי
 וְהָעֵב כָּל מִזְמוֹתָם .
 וְכֹל וְיִקַּר קְפוּיָיו פִּי
 בְּלֵב נִכְצָא עֲרוֹגוֹתָם .
 וְאַל־אֵיךְא לָמוֹת יְהוִיר
 וְלֵל לֶצֶץ וְרִנְשָׁתָם :

امثال ومعاني للقمان الحكيم *

---

١ اسد وثوران

اسد مرّة خرج على ثورين فاجتمعا جميعا وكانا
يسنطحانه بقروניהما ولا يكتانه من الدخول بينهما فانفرد
بأحدهما وخدعه ووعدّه ألا يعارضه ان تخلّى عن صاحبه فلما
افترقا افترسهما جميعا *

هذا معناه

انّ مدّينتين اذا اتّفق على رأى واحد اهلتهما فيّند لا
يمكن منهما عدوّ فاذا افترقا هلكا جميعا *

1. O leão e os dois touros

Um leão, uma vez, investiu contra dois touros. Ache-
gam-se um ao outro e puseram-se a empurrá-lo com as
hastes, impossibilitando-lhe a entrada por entre elles.

Afastou-se (o leão) com um delles e illudiu-o, prometten-
do-lhe não molestá-lo se se desviasse do seu companheiro.

Mas, logo que se separaram um do outro, devorou-os a ambos.

Eis aqui a significação (dêste apologo):

Quando, em duas cidades, sabem pôr-se mutuamente de acôrdo os seus habitantes, não ha inimigo que possa contra ellas; mas, se se desunem, perecem ambas.

א אֶרֶזָה וְצִמְד בְּקָר

בְּמָרָם אֹר הָרִים² וְשָׁמוֹם¹
וְהוֹפֵעַ³ שִׁמְשׁ בְּשָׁמוֹם⁴
לָעֵת לָבֵת וְעָלִי סָלַע⁵
לְשִׁבֹר צִיָּאָם אֱלִי כֻיִּם⁶
עוֹדְנוּ לְיוֹשׁ וְדָרַשׁ אֶכָּל⁷
וְאַחֲרוֹתָיו וּלְפָת שָׁחַל⁸
וְנָעוּ אֱלֹפִים בְּכִיֹּא אָחוֹ⁹
צִמְד בְּקָר עַל שְׂבֵת נָחַל :
שָׁם בַּחֲד וְרָעוּ שְׂאֲנִנוּ¹¹
קִבְעוֹתָיו שָׁסִים וְרָעוּ :
וְרָק וְגַם דָּשָׂא וּלְחָכוּ¹²
נִפְשָׁם בְּחִצִּיר וְשִׁבְעוּ¹³ :
וְאֱלִימוּ וּכְסָף לְמָרָף¹⁴
כֹּן שְׁחִץ עָתִיד לְבִירֹד¹⁵ :

1) A prep. בְּ adjunta ao adv. מָרָם é uma redundancia poetica. Cf. Ex. i. 19; Ps. xc, 2; Is. lxvi, 7.—2) Reg. antes do v. Cf. Ps. xlv, 3; Is. xlii, 1; Prov. xxix, 11; xxxi, 19.—3) Job iii, 4; x, 22.—4) Gen. viii, 11; Esth., iv, 14.—5) Job xxxix, 1.—6) Ps. civ, 11.—7) Ps. civ, 21.—8) Job vi, 18.—9) Job vi, 5.—10) Gen. xli, 18.—11) Job iii, 18.—12) Num. xxii, 4.—13) Ez. vii, 19; Ps. lxxxviii, 4.—14) Job xxviii, 8.—15) Ps. xvii, 12.—16) Job xv, 24.

יַעֲרֹכוּ ¹⁷צָבָא וַיַּחֲדוּן
 בְּלֵב וּבִתְקָה ¹⁸לַעֲדָר :
 קִרְיָמוּ מִצְעִים חֲדוֹת
 מִחִין וְרִמָּה ¹⁹מִיָּדָט :
 וַנִּגְחֻ צָר ²⁰בְּאוֹנִם
 הִדְרָד נִגְדָמוּ ²¹יָרָט :
 וַיִּבְאֹהוּ ²²לֹא יִחְמְלוּ
 מִכָּה וְכָה ²³וּבַעֲתוּחוּ :
 כֵּן יוֹבֵל לַעֲבֹד בְּיָנוּמוּ
 בְּהוֹלָם ²⁴פַּעַם קִצְעוּהוּ :
 חָכִי אֲרִיָּה תִשׁוּב ²⁵רִיקָם
 אִם תֵּאֱסֹף ²⁶מִבְּלִי עַד :
 שִׁחֲרָתָה לְטָרֶף ²⁸הַנֶּם
 חֲסַף תִּשְׁאֹג ²⁹וְלֹא תִסָּעֵד :
 וַתִּתְקַצֵּר ³⁰יָרֵד וַנִּלְאָה ³¹
 כִּי עַל צִיּוֹד ³²פֶּר הַתְּפִלִּין :
 הִנָּמוּ כֶּד וַתִּתְּלוֹן ³³
 הַשּׁוֹר בְּאַרְיָה ³⁴וַתִּמָּלֵס :
 מִצּוֹרֶד עָלִימוּ ³⁵הַמָּה
 חֹק אִפּוֹא לְקָרֵב ³⁶מִתְּנִיד :
 מִיָּה אִיתָנִים ³⁷כִּי תִסְלַח
 אוֹי מִי יִהְיֶה ³⁸הוּא רַב אֶתֶד :

17) I Sam. xvii, 2; Gen. xiv, 8.—18) I Chr. xii, 33.—19) Ez. xxi, 14, 33; I Reis vii, 45.—20) Ps. xlii, 6.—21) Num. xii, 32.—22) Lament. ii, 2, 21; iii, 43.—23) Ex. ii, 12.—24) Is. xli, 7.—25) II Sam. i, 22.—26) Ps. civ, 22.—27) Gen. xlix, 27.—28) Job xxiv, 5.—29) Ps. civ, 15; I Reis xiii, 7.—30) Num. xi, 23.—31) Ps. lxxviii, 10.—32) I Reis xviii, 27.—33) Hab. i, 10.—34) Job xix, 6.—35) Job xi, 19.—36) Num. xxiv, 23; Is. xlv, 9.

הֵן בְּכִיר הַקְּלִיגִי הַתְּאֻשִׁישׁ³⁷
 וּבְכִרְיוֹ חֶהְרֶה וְעִירָנוּ³⁸
 בְּמִזְמוֹת מִלְּבוֹ בָּרָא³⁹
 נִפְתָּל עַל גִּדּוֹר וְגִדְּנוּ⁴⁰
 פִּיהוּ מִלֵּא מִרְמוֹת וְהָדָד⁴¹
 עַל שׁוֹר הַחֲלִיק שִׁפְתָּיו⁴²
 וַתִּבְחַשׁ לוֹ בַּחֲלָקוֹת⁴³
 אָרְבוּ וְיָשִׁים בְּבִלְיוֹתָיו⁴⁴
 לוֹ מַעַל רָעָה נָטִיתָ⁴⁵
 אִם בְּיָדִי תִסְפְּרוּהוּ⁴⁶
 כִּי עָמָד אֲמִית וְחֶסֶד
 חֶק וּבְרִית לְעַד אֲשִׁימָהוּ :
 חֲמַר מִה יוֹשִׁיעַד זֶה
 כִּי לָד רָעָה תֵּאָמֶה⁴⁷
 בְּכִיד כִּי וּגְלַל מִנִּי רָץ⁴⁸
 אִם תִּקְרָא וְהוּא יַעֲנֶה⁴⁹
 אֵל תַּחֲשֹׁבֵנִי לְאוֹיֵב⁵⁰
 חֲנֹךְ בְּמוֹס עֲמָדִי⁵¹
 חֲלָף וְהִיִּיתָ מֵצֶק⁵²
 אֲדָּ בִגְנוֹ צָרִי בְּיָדִי⁵³
 בְּכָה תִּטְחוּ בְּלִקְחוּ⁵⁴
 בְּנִפְתַּת חֲלֶק אֲמָרוּ :⁵⁵

37) Job x, 20.—38) Is. xlvi, 8.—39) Job xvi, 3.—40) Is. xlii, 13. — 41) Neh. vi, 8.—42) Gen. xxx, 8. — 43) Gen. xlix, 19.—44) Ps. x, 7. — 45) Ps. v, 10.—46) II Sam. xxii, 45.—47) Dan. xi, 32.—48) Jer. ix, 7.—49) I Sam. xvii, 46.—50) Ps. xci, 10.—51) Job ix, 25.—52) Prov. xxi, 13.—53) Job xiii, 24.—54) Deut. xxxii, 34.—55) Job xi, 15.—56) Gen. xiv, 20.—57) Prov. vii, 21.

וַיִּשָּׁפֶן מִיַּעַל אָחִיו כְּתָאִם⁵⁸
 וְלֹא הָבִיט לְאַחֲרָיו :
 הַנִּיד הַנִּיף כְּפִיר רַעְיָה⁵⁹
 עִינוּ כָּאִשׁ הַפִּין שָׁבִיב :⁶⁰
 לְקוֹל רַעֲשׁ שְׁאֲנָתוֹ⁶¹
 תִּרְעַד חִיתוֹ אֶרֶץ סָבִיב :
 נֹתַר עַל שׁוֹר וַיִּנְתְּהוּ⁶²
 נֶחֱק רֹאשׁוֹ וַיִּפְרָקֵנוּ :⁶⁴
 וַיִּפְרִיץ חִיּוֹת חָשׁ עַל רַעְהוּ⁶⁵
 וַיִּפְצֹצֻ וַיִּפְרָקֵנוּ :⁶⁶
 בַּחֲתָיו שָׁחֲחוּ אֲפִיקוֹם⁶⁷
 וַיָּנוּס אָבֵד מִגִּנָּהֶם :⁶⁹
 הוֹפְכּוּ רוּעֵי עֲמֻנִים⁷⁰
 כִּנֹּר פִּשְׁעִים וְחִבְלֵיהֶם :⁷¹
 הֵן אָבִיר מִיֶּשֶׁל מְרִמּוֹנֵי⁷²
 טוֹבִים שְׁנִים מְאֹחֶד :⁷³
 כִּי אִם וַתִּקְפְּנוּ אוֹיֵב⁷³
 אִישׁ בְּאַחִיהוּ וַתִּאָּחֵד :
 גַּם לְאִם בְּלֹאִם יִאָּחֵד⁷⁴
 וְכָל הוֹלֵךְ שָׁפִי חֶלֶשׁ :⁷⁵
 וְדַע לָךְ בִּי לֹא וַתִּתֵּק⁷³
 מִהָרַח חֲחוּט מִיֶּשֶׁלֶשׁ :

58) Prov. iv, 15; vii, 25.—59) Job xxxix, 19.—60) Job xviii, 5.—61) Nah. iii, 2; Job xli, 21.—62) Lev. xi, 21.—63) Ex. xxix, 17; Juiz. xix, 29.—64) Zach. xi, 16.—65) Is. xxxv, 9.—66) Job xvi, 12.—67) Job ix, 13.—68) Job xii, 21.—69) Job xi, 20.—70) Job xxiv, 24.—71) Job viii, 4.—72) I Sam. xxiv, 14.—73) Eccl. iv, 9.—73) Eccl. iv, 12.—74) Gen. xxv, 23.—75) Num. xxiii, 3.—73) Eccl. iv, 12.

٢ غزال

إيل يعنى غزال مرّة عطش فاتى الى عين ماء يشرب فنظر
خياله فى الماء فحزن لدقّة قوائمه وسرّ وابتهج لعظم قروند
وكبرها وفى الحال خرج عليه الصيادون فانهزم منهم فأما
وهو فى السهل فلم يدركوه فلما دخل فى الجبل وعبر
بين الشجر فلحقه الصيادون وقتلوه فقال عند موتد الويل
لى انا المسكين الذى ازدريتد هو خلصنى والذى رجوتد
اهلكنى *

2. A gazella

Uma gazella, isto é uma cerva, apertada uma vez pela sede, chegou-se a uma nascente de agua para beber. Viu a sua imagem na agua, e affligiu-se da magreza das suas pernas, ao passo que se regozijou e ufanou da altura e magnificencia das suas hastes.

Neste comenos, lançaram-se contra ella os caçadores, e ella fugiu. Ora, em quanto esteve na planicie não pu-

deram alcançá-la, mas quando penetrou no monte e atravessou pelo arvoredo, alcançaram-na os caçadores e mata-ram-na.

Infeliz de mim! disse ella ao expirar, aquillo que desprezei salvou-me, e aquillo em que confiava foi o que me perden.

ב האילה

אֵלֶּה צִמָּאָה בָּאָה אֶל בְּלִי כַּיִם .
וּבְרֹאוֹת שָׁם צִלְמָה צַר לָהּ עַל דַּק רִגְלִים .
וּתְשִׁימָח וּתְגַל בְּקוֹמַת קָרְנִים :

אִז עָבַת צִוִּים עָלֶיהָ הַתִּצְצָה .
וּתָנֶם וּתֹאמַר ' אֵלֵי ' עֲנֵר לִי תָבָה .
וּכְלִפִּיר בְּעֶמֶק ' הִנֵּה רָצָה וְשָׁבָה :

רוֹצִי ' נוֹסִי ' אוֹצִי ' הַמִּיָּה ' נִסְעָה .
אֶל תַּעֲלֵי לָהֶר לְתוֹר שָׁם מִיְּהִרָה .
כִּי אִין בַּעֲר לָךְ מָנוֹם בְּיוֹם צָרָה :

הַנּוֹגֵשׁ אֵין ' וְחִיָּא נִבְהֵלָה ' נִחְפָּה .
וּבְמִרְנִי גְאוּנָה בְּסִבְד נֶאֱחָה .
וּתְזַעַק בְּקוֹל מֵר עַת נִפְשָׁה נִגְרָה :

אָתָּה לִי עַל שְׁכָרִי ' אוּנָה לִי כִּי שְׁנִיתִי .
כְּמַעַט הַצִּילוּנִי רִגְלִי אֲשֶׁר בְּזוּתִי .
וּמִרְנִי בְּגֵדוֹ כִּי אֲשֶׁר בָּהֵן חֲסִיתִי :

1) Ps. II, 2. — 2) II Sam. XVI, 20. — 3) Gen. VIII, 7. — 4) Juiz. VI, 2. — 5) Jer. XVI, 19. — 6) Ex. V, 13. — 7) Ps. XLVIII, 6. — 8) Gen. XXII, 13. — 9) Ps. XXXI, 23. D'onde a palavra נִרְגַּן, machado, foice.

٣ غزال

غزال مَرَّةً مرض فكان اصحابه من الوحوش يأتون اليه
يعودونه ويرعون ما حوله من الحشيش والعشب فلما افاق
من مرضه التمس شيئاً ليأكله فلم يجد فهلكت جوعاً *

هذا معناه

من كثر اهله كثر احزانه *

3. A gazella

Adoeceu uma vez uma gazella.

Os animaes, seus amigos, tendo vindo visitá-la, andaram, em quanto estiveram ao pé della, a pastar o feno e a herva que havia ao derredor.

Quando se levantou da sua doença procurou alguma cousa de comer, e não encontrando (nada), morreu de fome.

Significa esta fábula que, ao passo que vai augmentando a familia, vão tambem crescendo os cuidados.

ג הַצְבָּה

הוּי ' צְבָה מְלָה ' בּוֹמֶמֶת עַל שְׁפָרָה '
 מוֹתֶמֶלֶת עַל פְּעִינָה '
 אֵלֶת אֲהָבִים ' מוֹדֵעַ בְּמִגְוָה '
 בְּסֶתֶר חֲגִי סֶלֶעַד '
 מִסֶּתֶר לְהֶחֱבֹא ' נִדְחָתָה וְהֶחֱלַחֲתָה :
 בְּנֵי חָרֶם ' סָרְבוּ מִיָּן '
 הַשִּׁיגוֹד ' מִצְאוֹד ' וְאַתָּה נִפְלֵת וְחִלָּתָה '
 וְתוֹעֵקִי אַחֵר הֶחֱנִין :
 דָּבִי ' מִנְעִי קוֹלֶךָ מִבְּכִי ' הַכִּינָה '
 כִּי מִרְחוֹק בָּאוּ רַעְיוֹד .
 קָלָם אָצוּ יַחְדָּו לְגִיד לָךְ ' צְבָה '
 וַיַּחֲזִקוּ סָבִיבוֹתָיִךְ :
 סָבִיבוֹת מְעוֹנָה ' בְּשָׂפָם וּבְחִיָּלָם '
 גַּם קָטוֹן גַּם גָּדוֹל נוֹעְדוּ .
 מְרַקְדִים ' רָצִים ' עוֹרָגִים אֶל אֲבָלָם '
 כֹּה וְכֵה וּפּוֹצוּ וַיַּעֲדוּ :

1) Is. xxviii, 1; i, 4. Estes textos, assim como varios outros do mesmo auctor, serviram de modelo para o movimento dos primeiros versos d'esta fabula. É igualmente debaixo da inspiração do mesmo propheta que adoptei esta forma de verso, e o recortado e precipitado do estylo que mais caracterisam os escritos do grande Isaias. — 2) Cant. ii, 14. — 3) Gen. xxvii, 20. — 4) Esth. vi, 12. — 5) Esth. iv, 4. — 6) Ps. xxxii, 4. — 7) Job xxvii, 20. — 8) Ps. cxvi, 3. — 9) Ez. xiii, 10. — 10) Jer. xxxi, 16; ii, 25. — 11) Is. lx, 4. — 12) Is. xxii, 4. — 13) Is. li, 19; Job ii, 11; Jer. xlviii, 17. — 14) Num. xi, 24. — 15) Num. x, 3. — 16) Ps. cxiv, 6. — 17) Ps. xlii, 2. — 18) Ez. xxxiv, 6.

בָּעֲרוֹ הַשָּׂדֶה ' לִחְכוּ הַכְּרִים ' ¹⁹
הִשְׁמִירוּ בְּחֶגֶב עֲשׂוֹת הַהָרִים ' ²⁰
צִיץ וְחֲצִיר כָּרְתוּ בַּיֶּלֶק : ²¹
רָעוּד בָּגְדוֹ בָּד ' חַי ' צִבְיָה מִלָּה ' ²²
בֶּן חֲמֹוֹ הַכֹּל וְנָסוּ : ²³
וְאִם תָּרִימִי קוֹל ' עֲדִינָה ' נִבְחָלָה ' ²⁴
גַּם אָכַל וְשָׁכַר חֲצָצְרוֹ : ²⁵
אִי לָד ' וַפָּה בָּהּ ' רִכָּה וּמִעֲנָנָה ' ²⁶
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמֵי וְעֶצֶב ' ²⁷
מִה תִּצָּאִי שׁוֹמְרָה מִחֶדֶר מִדְּרָגָה ' ²⁸
אָבְדוּ עֲטִינִים ' בָּלָה עֵשֶׁב : ²⁹
בָּלָה וּבְלִיֹּן ' שְׂמֹחַ וְשִׂמְיוֹן ' ³⁰
נִגְהַד ' וְהוֹ לָרִיק שׁוֹאֶפֶת . ³¹
בְּהִשְׁתַּבֵּד בְּפֶשֶׁד תִּגְלִיל בִּישׁוּמוֹן ' ³²
וּבְהִבְלִי מִוֹת מִתְעַטֶּפֶת : ³³

מִרְבֵּה אֱמוּנָה וְאוֹתֵהֶם
וְגִבֵּעַ הוֹן ' וְגִדִּיל מִבְּאֵרִים :

19) Ex. xxii, 4; Is. iii, 14.—20) Num. xxi, 4.—21) Jael i, 7; Ps. xxi, 9.—22) Prov. xxvii, 25.—23) Num. xiii, 23.—24) Lam. i, 2.—25) II Sam. xx, 18.—26) Gen. xxxix, 18.—27) Job. xx, 17.—28) Job xxx, 3.—29) Is. xxix, 8.—30) Job xxi, 24.—31) Nah. i, 8; Jer. xxx, 11.—32) Ez. xxiii, 33; iv, 16.—33) Job vii, 2; xxxvi, 20.—34) Lam. ii, 12.—35) Deut. xxxii, 10.—36) Lam. ii, 12; Ps. cvii, 5.

הַאֵיל . עֵרֶךְ אַחֵר

הַאֵיל נִהְלָה¹ .
 יֵשׁ אִמֶּר אֵילָה² :
 בָּאוּ לוֹ כָּל רֵעֵיו³
 וְכָל מִידָעָיו⁴ :
 אָכְלוּ סָבִיב הָעֵשֶׁב⁵ '
 וְנוֹסַף לוֹ אֹז עֵצָב⁶ .
 כִּי יוֹם אֲשֶׁר יֵצֵא⁷ '
 נֵם אָכַל⁷ לֹא מֵצָא .
 וַיִּגַּע⁸ וַיִּדָּאב⁹ '
 וַיָּמָת בְּרָעָב :

¹⁰
 מְרֻכָּה אָמוֹן
 מְרֻכָּה יְגוֹן :

---

1) Dan. viii, 27. — 2) Néh. v, 2, 3, etc. — 3) Job. ii, 11. — 4) II Reis x, 11. — 5) Joel i, 4, 7, 10, etc. — 6) Joel i, 18. — 7) Joel i, 16. — 8) Gen. xxiii, 8. — 9) Jer. xxxi, 25. — 10) Ecc. v, 9, 10, 12.

٤ اسد و ثعلب

اسد مَرَّةً اشْتَدَّ عَلَيْهِ حَرُّ الشَّمْسِ فَدَخَلَ إِلَى بَعْضِ الْمَغَائِرِ
يَتَطَلَّلُ بِهَا فَلَمَّا رُبِضَ أَتَى إِلَيْهِ جُرْذٌ يَشِي عَلَى ظَهْرِهِ فَوَثَبَ
فَأَثَمًا فَنَظَرَ يَمِينًا وَيسَارًا وَهُوَ خَائِفٌ مَرْعُوبٌ فَنَظَرَهُ الثَّعْلَبُ
فَتَضَحَّكَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ الْأَسَدُ لَيْسَ مِنَ الْجُرْذِ خَوْفِي وَإِنَّمَا
كَبُرَ عَلَيَّ احْتِقَارِي *

هذا معناه

أنَّ الْهَوَانَ عَلَى الْعَاقِلِ أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ *

4. O leão e a raposa

Um dia, afflicto pela violencia do calor, um leão entrou numa caverna para por-se á sombra. Ao deitar-se, veio-lhe uma toupeira andar sobre as costas. Ergueu-se logo o leão pôs-se a olhar, medroso e tremendo, para a direita e para a esquerda.

Uma raposa que o viu riu-se delle. Disse-lhe o leão :
Não é medo da toupeira o que eu tenho, mas custa-me
muito a sua falta de respeito.

Esta fábula significa que a humilhação é mais cruel para
o homem digno do que a morte.

ד האריה והשועל

עָלִי אַרְיֵה שָׁמֵשׁ הַגְּבִירָה רִשְׁפִּיהָ .
תוֹךְ מַעְרָה רַבִּץ בְּחֹדְרֵי אֲלָלֶיהָ .
אִזּוּ בָּאָה הַנְּשֻׁמָּה לְרִמּוֹשׁ עָלַי שְׂכָמוֹ .
אַרְיֵה רָאָה וְגָם וָזַע מִמְּקוֹמוֹ :

זִמּוֹן וּשְׂמָאל ' כָּרֵב אִימָה וְגַעַל יָסֵד ' .
הַבֵּיט גִּיט לְצֹאת ' כִּי גָדַל עָלָיו פָּחַד .
שׁוּעַל עָבַר עָלָיו וַיֵּרָא זֹאת מִמְּרָחֵק ' .
וַיִּסְתַּלֵּל בּוֹ עַד בּוֹשׁ וַיִּלְעַג וַיִּצְחָק :

אָמַר אַרְיֵה ' הֵן לֹא הַנְּשֻׁמָּה תִּבְהִילָתִי ' .
אוּלָּם תִּרְהֶ לִּי כִּי תַעֲפִיל³ לְהַכְנִיעַנִי :
טוֹב כְּבוֹד לְחֻכָּם מִכֶּסֶף וְזָהָב ' .
גַּם מִקְלֹן מִנֶּזֶק יִכְסֹר וַיֵּאָהֵב :

---

1) Esth. v, 9.—2) I Reis xviii, 27.—3) Num. xiv, 44.—4)
Jer. viii, 3.

٥ اسد وثور

اسد مرّة اراد يفتّرس ثورا فلم يجسر عليه لشدّته فمضى
اليه ليحتال عليه قائلا اعلم اننى قد ذبحت خروفا سميناً
وأشتهي ان تأكل عندى فى هذه الليلة خبزاً فأجابده الى
ذلك فلما وصل الى الموضع ونظر واذا بحطب كثير
وخلقين كبير فولّى الثور هارباً لما عاين ذلك فقال له الأسد
لماذا وليت بعد مجيئك الى هاهنا فقال له الثور لانتى
علمت ان هذا الاستعداد لما هو اكبر من الخروف *

هذا معناه

انّ ما سبيل العاقل ان يصدّق عدوّه ولا يأنس اليه *

5. O leão e o touro

Um leão quis uma vez devorar um touro, mas não ousava atacá-lo por causa do vigor d'elle. Approximou-se-lhe com tenção de o enganar e disse-lhe: «Saberás que degolei um cordeiro gordo, e que muito desejaría que viesses a minha casa jantar commigo esta noute.»

Accedeu a isto o touro.

Quando chegou ao lugar determinado, pôs-se a olhar (em volta), e eis (que viu) um grande montão de lenha, e uma enorme panella.

Ao ver isso, voltou-se o touro e deitou a fugir.

Disse-lhe o leão: «Porque retrocedes depois de teres vindo até aqui?»

Responden-lhe o touro: «Porque sei que todos estes preparativos são para animal maior de que um cordeiro.»

Isto significa que o prudente não deve fiar-se do seu inimigo, nem ter com elle relações.

ה תִּכְפִּיר וְתִפָּר

כִּפִּיר¹ עַל פֶּר וָצֹא² '
 וּלְהִרְגוֹ לֹא מִצָּא
 בְּרִיב וּבְמִלְחָמָה .
 וַיֵּשׁ בְּעֶרְמָה '
 לֵאמֹר ' אֲנִי אֶתִּי
 בּוֹא בְּצֹל³ קוֹרְתִי '
 וְתֹאכַל וְתִשְׁתֶּה '
 כִּי לִי הַיּוֹם מִשְׁתָּה .
 הִנֵּה לְבֵרֶת הַלֵּיל⁴
 עֲרֹךְ עֲבַדְתִּי אֵיל :
 וַיִּלָּךְ אִין עִמּוֹ
 עַד פֶּתַח מְקוֹמוֹ '
 וַיֵּרָא שָׁם עֵץ לָרֵב '
 וְסִיר גָּדוֹל קָרוֹב

1) Juiz. xvi, 12; Ez. v, 8. — 2) Deut. xxiv, 5; I Sam. viii, 20. —
 3) Gen. xix, 8. — 4) II Reis vi, 23.

אֶל חֹר עֵמֶק שָׁחַר⁵ '
 וַיָּשָׁב לְאַחֹר⁶ :
 אֲמַר שָׁחַל⁷ ' בַּיָּד לָךְ :
 עָנָה⁸ ' צַר לִי אֲפָלָה⁹ '
 כִּי עֵץ מִצִּיל¹⁰ רַב
 וְסוּר מִצָּאֵן רָחֵב :

אִישׁ עֵינָיו בְּלָבוֹ¹¹
 לֹא יִחַד עִם אוֹיְבוֹ¹² :

---

5) Nah. ii, 13.—6) Lam. i, 8.—7) Juiz. i, 14.—8) II Sam. xxiv, 14.—9) Ps. xl, 13.—10) Ez. xli, 7.—11) Ecc. ii, 14.—12) Is. xiv, 20.

٦ اسد و ثعلب

اسد مرة شاح وضعف ولم يقدر على شيء من الوحوش
فأراد ان يحتال لنفسه في المعيشة فتمارض وألقى نفسه في
بعض المغائر وكان كلما اتاه شيء من الوحوش ليعوده
افترسه داخل المغارة وأكله فأنتى الثعلب عائدًا له
فوقف على باب المغارة مسلماً عليه قائلاً له كيف حالك
يا سيد الوحوش فقال له الأسد لماذا لا تدخل يا ابا
الخصيين فقال له الثعلب يا سيدي قد كنت عوّلت على
ذلك غير أنني أرا عندك آثار اقدام كثيرة قد دخلوا
ولا أرا ان خرج منهم ولا واحد *

هذا معناه

أنه ما سبيل للإنسان ان يهجم على امر او يميزه *

6. O leão e a raposa

O leão, tendo envelhecido, chegou a não poder já (ir á caça) contra os animaes.

Resolveu empregar a manha para alcançar a subsistencia.

Fingiu-se doente, e retirou-se a uma caverna.

Aconteceu pois que qualquer dos animaes que o ia visitar era por elle despedaçado dentro da caverna e devorado.

Veiu visitá-lo a raposa, e parando á porta do antro, complimentou-o nestes termos: «Como vae de saude, ó rei dos animaes?» Respondeu-lhe o leão: «E porque não entras tu, ó senhor do castello?» Repliou a raposa: «Meu senhor, nessa intenção vinha eu, mas estou a ver, pelas pègadas marcadas no solo, que muitos são os visitantes que entraram, e no entanto não vejo que haja saído um só delles.

Quer este apologo dizer que não convem ao homem precipitar-se num negocio, sem o ter bem examinado antes.

ו הָאֲרִי וְהַשּׁוֹעַל

עָלִי אֲרִיָּה אֲדִיר ¹ אֵים
 עָבְרוּ ² גִּזּוֹ מִשְׁפְּרֵי יוֹם
 וְגִזּוֹ מִחַיֵּי רֶחֶב מִחַיֵּי
 רֶפְחָה יָדָיו ³ הַקְּבִיר אֲזֻנָּיו
 שִׁפְלָה ⁴ רוּחַ מִרְפִּיּוֹן עֵינָיו
 שָׁאֵג לָרִיק וְטָרַף אֲזֵנוֹ
 חָבַל רִגְזוֹ ⁵ מִגּוֹר חֲלָף
 כִּי ⁶ מָה אֲרִי בֵן הַתַּעֲלָף
 שָׁקַט צִדִּי ⁷ צָחַק שִׁפּוֹ
 כִּי בָא בְּחֶסֶר וּבְקֶפֶן
 אֲמַר ⁸ טוֹב מִנּוֹת מִשִּׁיבָה
 וְעַתָּה ⁹ אֲנִי אֲנִי בָא

1) II Sam. xxii, 5.—2) Job xxvi, 12; Deut. xxxiii, 11.—3) Job xii, 21; Jer. xxxviii, 4.—4) Is. lix, 1; vi, 10.—5) Prov. xvi, 19.—6) Jer. xlvii, 3.—7) Ps. civ, 21.—8) Job iii, 17.—9) Amos viii, 13.—10) Ecc. vii, 1.—11) Gen. xxxvii, 30.

מִיִּכְבֵּד לֵב וְשִׁכְרוֹן בֶּטֶן¹² '
 בְּמִקּוֹם יְשׁוּעָן מְבַל לִי חוֹם :
 הִבֵּה אֲדָרֵשׁ אֵלַי עֲרֻמָּה¹³ '
 אוֹלֵי תוֹטֵב לִי מִעֲצָמָה :
 אִם אֲמַרְתִּי כִי נִחְלִיתִי '
 וְאִם בְּרוּךְ עֲרֻשִׁי נִחְבֵּאתִי '
 הֵן לֹא יִגּוּרוּ מִפְּנֵי¹⁴ '
 וְלֹא יִנּוּסוּ מִשְׁנֵי
 אֲשֶׁר חֲנַחְרוּ לָהֶם¹⁵ :
 וַיַּעַשׂ אֵת אֲשֶׁר זָמַם¹⁶ '
 וְהִמָּה כָּל חַיַּת הַיַּעַר '
 וְחוֹפּוֹת ' בָּאוּ עָבִי שַׁעַר
 הַחֹר לִשְׁאֹל לוֹ לְשָׁלוֹם¹⁷ .
 הָמָּה נִגְשׁוּ עַד הַלֵּם¹⁸ '
 וְהוּא קִפֵּץ בְּחִבּוֹן '
 וְקִבֵּץ מִרְרָה וּמִזֶּן :
 אֲתָרִי כִן לְבַקֵּרוֹ¹⁹
 בָּא הַשּׁוֹעֵל מִמִּגּוּרוֹ '
 אָבִן חָג לִי גְבוּל וְחֶק²⁰ '
 וַיִּתְבָּב לְמַרְחֹק²¹ '
 וַיֵּאמֶר ' מַה לָּךְ אֲדָנִי :
 וַיַּעַן ' גִּשְׁתָּה נָא ' בְּנִי²²
 וְאִם דָּבָר מְלֵךְ נְחוּץ²³ '
 בּוֹא ' לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ²⁴ :

12) Ez. xxi, 11.—13) Ex. i, 10.—14) Deut. i, 17.—15) Ez. xxi, 14.—16) Esth. ix, 24; Deut. ii, 15.—17) Gen. xi, 6.—18) Gen. xliii, 27.—19) II Sam. vii, 18.—20) Ez. xxxiv, 11, 12.—21) Job xxvi, 10.—22) Ex. ii, 4.—23) Gen. xxvii, 21.—24) I Sam. xxi, 9.—25) Gen. xxiv, 31.

אָמַר ' רְאִיתִי בְּעָפָר
 צִעְרֵי בָּאִים אֵין מִסָּפָר ²⁶
 וְשָׁבִים בֶּל אֶרְאֶה אֶחָד .
 עַל זֹאת נִכְנַעְתִּי כִּי אֶפְחָד : ²⁷

פִּיד נִצּוֹר ²⁸ וְעֶצֶר ²⁹ בְּגִלְיָד .
 אִו פִּשְׁכִּיל ³⁰ בְּכָל דְּרָכָיו :

---

26) Job xxxi, 4.—27) Joel i, 13; Num. xxii, 16.—28) Ps. xxxiv, 14.—29) Job iv, 2; xii, 15.—30) Jos. i, 7, 8.

٧ اسد و انسان

اسد مرّو و انسان اصطحبا على الطريق فجعللا يتشاجران
بالكلام على القوّ وشدّة البأس فجعل الاسد يطنب في
شدّند و بئاسد فنظر الانسان على حائط صورة رجل وهو
يخنق الاسد فضحك الانسان فقال لد الاسد لو انّ
السباع مصوّرون مثل بنى آدم لما قدر الانسان يخنق
سبعاً بل كان السبع يخنق الانسان *

هذا معناه

انّ ما يزكى الانسان بشهادة اهل بيئته *

7. O leão e o homem

Um leão e um homem iam uma vez em sociedade pelo caminho. Puseram-se ambos a conversar, e travaram uma contenda a respeito da força e do valor do ânimo.

O leão insistia na ponderação da sua força e da sua valentia.

Nessa ocasião avistou o homem, numa parede, um quadro representando um homem a estrangular um leão, e pôs-se a rir.

Então, o leão disse-lhe: «Na verdade, se os leões soubessem pintar como os filhos de Adão, não seria o homem que afogaria o leão, mas o leão que afogaria o homem.»

O conceito desta fábula vem a ser que não justifica ao homem o testemunho da sua família.

וְהָאָדָם וְהָאֵלֶּה

גִּזְרֵי אֲרֵיָה וְאָדָם יוֹם בְּדֶרֶד עָבְרוּ '
 וְלָלֶכֶת בַּחֲדוֹ בִּיגִימֵי הַתִּסְכְּרוּ :
 וַעֲרִכּוּ מִלִּים וְלֶסֶג וְתוֹבַחַת '
 לֵאמֹר ' לְמִי עֲזוֹן אַף גְּבוּרָה נִצַּחַת :
 אֲמַר בְּבִיר ' אֵין עוֹ וְגִבּוֹר בְּאֵרִי '
 וְעַל כָּל חַי יָדוּ בִבְחַם נֶאֱדָרִי :
 עֵינֵינוּ מִיִּבְרָר ' וְהִנֵּה הָאָדָם
 מִצַּחֲק ' בְּרֹאוֹתוֹ ' עַל קוֹר מִיָּצֵב נִגְדָם '
 אָלֶם אִישׁ וְאַבֶּק בָּעוֹ עַל שְׂפַת נָחַל '
 וּבְקִדּוֹ מִחֲנֹק גַּם הוֹדֵב גַּם הִשְׁחַל :
 אֲמַר הָאֲרֵיָה ' לוֹ בְּמִעֵינֵי בְּבִירִים
 נִמְצָא רֶקֶם וְגַם חֹשֶׁב וּמִקְתָּאִרִים '
 לֹא הִבֵּה אִישׁ אֲרֵיָה ' כִּי ' לְפִי הָאֲמִית '
 אֲרֵיָה וְטָרַף הָאִישׁ וְהָאִישׁ הוּא הַמֵּת :
 לֹא יִצְדַּק הָאָדָם בְּאֲמַרַת אֲהָבָיו .
 גַּם לֹא יִבּוּזוּ לוֹ בְּדַבַּת אוֹיְבָיו :

1) Job xxxii, 14.—2) Juiz. xiv, 18.—3) Ex. xv, 6.—4) Job i, 16.
 —5) Gen. xxviii, 12.—6) I Sam. xvii, 36.—7) Nah. ii, 12.—8) Job
 ix, 2; Ps. cxliii, 2.—9) Prov. vi, 30.

٨ غزال وأسد

غزال مرّة من خوفه من الصيادين انهزم الى مغارة
فدخل اليه الأسد فافترسه فقتل في نفسه الويل لي انما
الشقيّ لأنّني هربت من الناس ووقعت في يد من هو أشدّ
منهم بأساً *

هذا معناه

من يفر من خوف يسير فيقع في بلاء عظيم *

8. A gazella e o leão

Uma vez, uma gazella, assustada dos caçadores, metten-se numa caverna, (para lhes escapar). N'essa occasião, entrou um leão no mesmo logar e devorou-a. «Infeliz de mim, dissera ella (antes de morrer), por eu fugir dos homens fui topar com quem é mais terrivel do que elles em fôrça e valor.»

Eis a significação desta fábula :

Tal que foge de um perigo pequeno, vaê cair noutro muito maior.

ח הארנה והאיל

כִּפְּנֵי צִדִּים אֵיל נֶם בְּמִהְרָה¹
 וַיִּתְחַבֵּא מֵהֶם בְּחִדְרֵי כְּאוֹרָה² :
 אִזּוּ בָּגְעוּ אֲרָנָה רַבִּץ שֵׁם בָּמוֹ אֲרָב³ :
 וְעַק אֵיל⁴ ' אוֹי לִי ' כִּי בְּרַחֲתִי מִחֲרֵב⁵
 וּבְגֵד אוֹיֵב קָשָׁה וְעוֹ מִצְאָתִי שָׁחַת⁶ :

וְשׁ אִישׁ מִפֶּחַד נֶם וַיִּפֹּל אֶל הַפֶּחַת⁷ :

---

1) Is. xxxi, 8. — 2) Gen. iii, 8. — 3) Is. ii, 8. — 4) Amos v, 19. —
 5) Job xxxvii, 8. — 6) Ex. xxvi, 36, 37. — 7) Is. xxiv, 18.

٩ غزال وثعلب

غزال مرّة عطيش فنزل الى جبّ ماء فشرب منه بشرة
ثمّ اراد الطلوع فلم يقدر فنظرة الثعلب فقال له يا اخي
قد اسأت في فعلك اذ لم تميّز كيف تطلع وبعد ذلك
نزلت *

هذا معناه

من ينفرد برأى نفسه بغير مشورة *

9. A gazella e a raposa

Uma gazella, apertada pela sede, desceu uma vez a um poço, onde bebeu com avidez.

Depois, procurou sahir mas não pôde.

Uma raposa que a viu disse-lhe: «Ó minha irmã, erraste de todo no que fizeste; tivesses tu primeiro examinado o meio de sahires, e depois descesses.»

Eis o conceito:

Esta fábula tem em vista (advertir) os que só seguem as suas ideas sem recorrerem ao conselho de outrem.

ט האָל וואָסוועל

תוֹךְ גַּב יִרְדַּ לְשִׁתּוֹת צָבִי צָחָה צָבִיא '
 וּנְלֵא לְעֵלוֹת עַל פְּנֵי אֲדָמָה :
 אִזְּ אָבִיר לוֹ שׁוֹעַל ' עַל בְּקִלֵּךְ תִּאֲשָׁם .
 מָרָם תִּרְדַּ בְּבוֹר ' בֵּין אֵיף תִּצָּא מִשָּׁם :

הַמְשִׁיב עֲצָה ' אֶל תִּכְאֹן .
 אֶל בִּינְתֶךָ אֶל תִּשְׁעֵן :

---

1) Jer. xiv, 3.—2) Is. v, 13.—3) Gen. xix, 11.—4) Prov. iii, 5.

١٠ ارانب و ثعالب

النسور مرة وقع بينهم وبين الارانب حرب فمضت
الارانب الى الثعالب يسومون منهم الحلف والمعاضدة على
النسور فقالوا لهم لو لا عرفناكم ونعلم بمن تحاربون لقلنا
ذلك *

هذا معناه

انه ما سبيل للانسان ان يحارب من هو اشد بأسا منه *

10. As lebres e as raposas

Entre as aguias e as lebres occorreu uma vez uma guerra.

As lebres dirigiram-se ás raposas pedindo-lhes a sua alliança e assistencia contra as aguias.

Responderam-lhes: Se não vos conhecessemos e não soubessemos o que são os vossos adversarios, acceitaria-mos a proposta.

Eis o que significa:

Não é prudente aquelle que trava contenda com quem lhe é superior em força e em valor.

י הארְנָבוֹת וְהַשְׁוֹעָלִים

אֲרָנָבוֹת ' עִם לֹא עָז ' גּוֹי קָטָן הָעֶצָה .
 וְאַתְּ מְנַשְּׂרִים ' מַלְאִים הַנוֹצָה ' ⁴
 הַכִּינוּ מִלְחָמָה ' בְּאַנְשֵׁי עוֹ וְחָיִל :
 וְהַשְׁלַחְנָה צִידִים ' בְּנִטּוֹת צִלְי לֵיל ' ⁶
 לֵאמֹר לַשְׁוֹעָלִים בְּעָלֵי בְרִיקָן ' ⁷
 תָּנוּ עֲזָרָת מִצָּר ' וַיַּעֲנוּ אוֹתָן ' ⁸
 לוֹלֵא גִבַּע הַצָּר הַצָּדָר עִמָּן ' ⁹
 וְאִם לֹא יִבְעֵנוּ גְבוּרַת לְבַבָּן
 כִּי עָתָה הִלְכְּנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדַבְּרִיקָן :

כִּי תִחַצֵּב לָרִיב עִם מוֹשֵׁל אֶת רִיבְךָ ' ¹⁰
 רֵאשׁוֹנָה בֵּין תָּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ :

---

1) Prov. xxx, 25, 26.—2) Jer. xxxii, 19.—3) Gen. xiv, 2.—4) Ez.
 xvii, 3.—5) Ob. i, 1.—6) Jer. vi, 4.—7) Gen. xiv, 13.—8) Ps. lx, 13.
 —9) Num. x, 9.—10) Prov. xxiii, 1.

١١ ارنب ولبؤة

ارنب مّرة عبرت على لبؤة قائلة لها انا انتي في كلّ
سنة اولادا كثيرة وانت انما تلدين في كلّ عام
واحدا او اثنين فقالت لها اللبؤة صدقت غير ان
كان واحدا فهو سبعة *

هذا معناه

انّ ولدا واحدا مبارك خيرا من اولاد كثيرة عاجزين *

11. A lebre e a leôa

Passando um dia ao pé de uma leôa, uma lebre disse-lhe: «Eu dou á luz, cada anno, um grande número de filhos, e tu em toda a tua vida mal tens um ou dois.» É verdade, redarguiu a leôa, mas com quanto não seja senão um, é um leão.»

Por esta fábula vê-se que um só filho, mas bom, vale mais que muitos imbecis.

יֵא הַלְבִּיָא וְהַאֲרַנְכָת

עַל פֶּתַח מְעוֹנָה ' שִׁמְשָׁתָּה וְשִׁכְבָּתָה
 הָיִתָּה הַלְבִּיָא ' וְהָיָה הַאֲרַנְכָת
 אֶמְרָה לָהּ בְּגֹאוֹת ' מִי סִפֵּר ' מִי מָנָה
 הַיָּלָדִים אֲשֶׁר אֲמַלֵּט כָּל שָׁנָה :
 וְאַתָּה ' בְּיָמֵי הַלְלָדָה ' הָיָה בָּל פִּתְחֵי
 וְהַפְלַחִי כִי אִם בֶּן אוֹ שְׁנֵי בָנִים :
 וְהַשְׁעֵן ' אֲדָּה בְּנִי עַל בֶּן נִקְרָא אֲרִי :

אֵלּוֹן הֵן לִי אֶבְחַר מֵאֵלֶיךָ בְּרִקְנִים :
 וְגַם בֶּן טוֹב אֶחָב מִשְׁבַּעַה פְּתָאִים .
 הִמָּה וְיִשְׁבוּ בְּטִיט ' וְהוּא בֵּין נְשִׂאִים :

---

1) Gen. iv, 7.—2) Num. xxiii, 10.—3) Is. xxxiv, 15; Ps. lxvi, 7.

١٢ امرأة ودجاجة

مرأة مرة كان لها دجاجة تبيض في كل يوم بيضة
فضة فقالت المرأة في نفسها ان انا كثرت علفها فهي
تبيض بيضتين فلما كثرت علفها انشقت حوصلتها فماتت *

هذا معناه

ان ناسا كثيرا بسبب ربح كثير يهلكون رأس مالههم *

12. A mulher e a gallinha

Uma mulher tinha uma gallinha que punha todos os dias um ovo de prata.

«Se eu lhe augmentar o sustento, pensou ella, tambem ella porá dois ovos.»

Porém ao augmentar-lhe a alimentação, rebentou-se-lhe o papo e morreu.

Applica-se esta fábula a muitas pessoas, que tanto querem augmentar os seus lucros que ficam sem o capital.

יב האשה והתרנגולת *

מחסה מצאה צפור בית אשה אלמנה .
 ובסתר מדרגה ' אשר שם קנה ' ³
 תמלט יום ויום ' ביצת כסף טהור ⁴
 כמאור :

ותאמר האשה ' אם בכפל אנה
 ברותה ' ותאכל כל יום לחם משנה ⁷
 הנה גם היא ' יום יום ' תלד לי ' לקניצים ⁸
 תביצים :

ותשכם בבקר להלעיטה ¹⁰ ' ותבר ¹¹
 עד בלי רי ' אותה כל אכל וכל שבר .
 אך בואת בקעה ¹² ' מרב תאותה ' ¹³
 מראתה :

וש איש לא ישבע חון . בקר יאמר ' ¹³ הב הב ' ¹³
 ובערב יספור ערמות תהב .
 אך בנשר ¹⁴ יעוף חיש הונו בכנפים
 לשמים :

* תרנגולת gallinha, não é expressão bíblica, mas rabbinica.

1) Ps. lxxxiv, 4. — 2) Cant. ii, 14. — 3) Ps. civ, 17; Is. xxxiv, 15. — 4) Is. *ibid.* — 5) A forma singular ביצה não se encontra na Biblia, naturalmente por não ter havido occasião de se fazer uso d'ella, mas é muito frequente na Mixna. — 6) Ps. lxxix, 22. — 7) Ex. xvi, 22. — 8) Gen. xli, 47. — 9) Gen. xxii, 3. — 10) Gen. xxv, 30. — 11) II Sam. xiii, 5. — 12) II Reis viii, 12. — 13) Prov. xxx, 15, 16. — 15) Prov. xxiii, 5.

١٢ بعوضة وثور

بعوضة يعنى ناموسه وقفت على قرن ثور فظنت انها قد
ثقلت عليه فقالت له ان كنت قد ثقلت عليك
فأعلمنى حتى اطير عنك فقال له الشور يا هذه انا
ما حسست بك فى وقت نزولك ولا وقت تطيرين
اعلم بك *

هذا معناه

من يطلب ان يجعل له ذكرا ومجدا وهو ضعيف حقير *

13. O mosquito e o touro

Um mosquito pousou um dia sobre a haste de um touro, e imaginando que se lhe tornava demasiadamente pesado, disse-lhe: «Se te incommoda muito o meu peso, declaro-m'o, para eu me tirar de cima de ti.» Respondeu-lhe o touro: «Ó tu, quem quer que sejas, não dei pela tua chegada, nem terei consciencia da tua partida.»

Esta fábula diz respeito áquelle que aspira ao renome e á gloria, sem ter merceimentos nem consideração.

יג * הַזְּכִיב וְהַפֶּר

בְּשִׁנֵּי רוּחַ זָכֹוב ' מִפְּנֵי וּמִבְּרָכָר ' ¹
 נָח עָלֵי קִרְוֹ פֶּר ' וְאִנּוֹן וְחֶמֶר ' ²
 לֵאמֹר ' הֲלֹא עָתָה מָאֵד מָאֵד כְּבִדְתִּי ³
 עַל שְׁכֶם הָאֱלֹוֹף ' וְהִנֵּה עָלְיוֹ חֲסִתִּי : ⁴
 וַיֹּאמֶר לוֹ ' הִגֵּד ' אִם לֹא עֲצָרְתָּ כֶּחֱ ⁵
 לִסְבֹּל אוֹרֵי ' וְאִם הִיִּיתִי לָךְ לְטֶרַח ' ⁶
 בִּתְּרִי זְעִיר ' אֲעֹוֹף מִזְעָלִי כְּתַפְּיָד : ⁷
 וַיַּעַן ' מִי זֶה ' הֵן לֹא בִנֵּיתִי כְּבוֹאֵד ⁸
 וְתִחְלָף ' וְגַם בְּצִאֲתָדָד לֹא אֲדַע : ⁹

דָּרַשׁ קְסִיל כְּבוֹד וּמִכְבוֹד נִגְדָּע : ¹⁰

---

* זָכֹוב é propriamente mosca, e não mosquito, como no texto arabe está; na Bíblia não tem termo equivalente bem determinado. No hebreu post-bíblico dá-se-lhe o nome de יִתּוּשׁ.

1) II Sam. vi, 16.—2) Ecc. xii, 9.—3) I Sam. v, 11.—4) Ps. cxliv, 14.—5) Jon. iv, 10.—6) Dan. x, 8.—7) Gen. xlix, 15.—8) Is. i, 14.—9) Job xxxvi, 2.—10) Is. xi, 14.—11) Esth. vii, 5.—12) Neh. xiii, 7; Prov. vii, 7.—13) Job ix, 11.—14) Gen. xix, 33.—15) Prov. xvii, 7; xxvi, 1.

١١٤ انسان والموت

انسان مَرَّة حمل جررة حطب فشقت عليه فلما اعيى
وشجر من حملها رمى بها عن كتفه ودعا على روحه
بالموت فمشى الى الموت قائلاً «هذا انا لماذا دعوتنى
فقال له الانسان دعوتك لترفع هذه جررة الحطب على
كتفى»

هذا معناه

ان العالم بأسره يحب الحياة الدنيا وإنما يملون الضعف
والشقاء»

14. O homem e a morte

Um homem ia, uma vez, carregado com um feixe de lenha, que se lhe tornara pesado demais. Cansado e aborrecido da carga, deitou-a fóra dos hombros, e pôs-se a chamar pela morte.

A Morte appareceu-lhe dizendo: «Eis-me aqui; para que me chamaste?» — «Chamei-te, responder-lhe o homem,

para que me ajudes a pôr outra vez esta lenha sobre os hombros.»

Esta fábula significa que toda a gente ama a vida d'este mundo, e que só se desgosta com as enfermidades e a miseria.

יד האדם והמזל

חַיִּיב בָּא לְחַטֵּב¹ בִּיעֹר² ' וַיִּקְטֹף
אֲנֵדָה וַיִּנְקוּת³ ' וַיִּשֶׁם⁴ עַל בְּתָרָה .
וַיִּלְלֵה לְבָרְכוֹ⁵ ' וְהוּן⁶ נִשְׁם שְׁמָה .
וַיִּנְעֶה בְּסִבְלוֹ הָאִישׁ וַיַּעֲטֵף :

וַיֵּרָא כִּי הִתְעַלָּה⁷ וַנְּעֵתוֹ תַּטָּף ' ⁸
וַיִּוֹרֵד אֶת נִטְלוֹ אֶרְצָה ' כִּי הִתְעַטָּף
עָלָיו רוּחוֹ ' וַיִּנְקוּ לְמוֹת וּלְהִקְטֹף .
וַיֵּאמֶר ' לוֹ ' מוֹתָה ' תָּנִי כִנִּי בַחֲטָף :

טָרַם כֶּלֶה לְנֶעֱק⁹ ' נֹעַ רֹאשׁ וְכַפָּה¹⁰ ' ¹¹
וְזָה חֲמִינֹת בָּא ' בְּשָׂרָה מְעוּפָה .
וַיֵּאמֶר ' לָמָּה לָךְ בְּבִיתִי הַסְתּוּפָה¹² :

וַנְּעַן ' וַנְּעֵתִי ' הָהָ ' הִלְךְ וַיִּטְפֹּף¹³ .
וַיֵּאמֶר אֲחֵלִי בִנְיָדָה¹⁴ הַנּוֹכָח
עַל שְׂכָמִי מִשְׁאִי ' כִּי אֵין עָלַי חֶפֶץ¹⁵ :

1) Ez. xxxix, 19.—2) Ez. xvii, 4, 22.—Deut. xxiii, 26.—3) Gen. xxxii, 2.—4) Ez. xiii, 13.—5) Is. lvii, 16.—6) Jon. iv, 8.—7) Gen. xlv, 11.—8) Ps. cxlii, 4.—9) Ps. x, 9.—10) Gen. xxiv, 15.—11) Is. lviii, 5.—12) Is. xiv, 29.—13) Ps. lxxxiv, 11.—14) Is. iii, 16.—15) Is. x, 32.—16) Deut. xxxiii, 12.

بستانى يوما كان يسقى البقل فتيل له لماذا البقل
البرى بهى المنظر وهو غير مخدوم وهذا الجوى سريع
الذبول والعطب قال البستانى لأن البرى تربيد امه وهذا
تربيد امرأة ابيد *

هذا معناه

ان تربية لأم للأولاد افضل من تربية امرأة كآب *

15. O jardineiro

Um jardineiro andava um dia a regar plantas. Perguntaram-lhe: «Porque motivo as plantas silvestres teem tão bello aspecto com quanto não sejam cultivadas, ao passo que as cultivadas emmurchecem e morrem tão depressa?»

Responden o jardineiro: «Porque as silvestres são criadas pela propria mãe, em quanto as ontras o são pela madrastra.»

Deprehende-se d'esta fábula que a educação dada pela mãe é muito melhor do que a da madrastra.

טו * חִינֹב

אֶל בֶּן יִרְק מִן חֲכָר '
 יָרַד אִישׁ וּמִצָּא אָר '
 וְהוּא מְרוֹה חוֹרְעִים :
 אָמַר ' לָמָּה קָמְשׁוּנִים '
 כִּי־אֵין עֲבוֹדָה וְחָרִישׁ '
 גִּטְעִים צִמְח וּמִשְׁרִישׁ '
 וַיִּלְךָ גִּדֵּל וּמוֹסִיף '
 בְּלִי שִׁקּוּי וּבְלִי זֶרְנוּף .
 וּמִדּוּעַ לֹא שָׁבְעוּ מִמֶּם '
 וּבָרִים כִּי־נָקוּ שָׂדֵים '
 כָּל עֹשֶׁב טוֹב ' כָּל זְרוּעִים '
 כָּל אֲבֵי עֵדֶן ' וְנִטְעִים :
 עֲנָה יוֹנֵב ' אֶל הַשְׂתָּאָה ¹¹
 לְקוֹץ רִמְפֶּשׁ לְמִרְאָה ¹² '
 כִּי זֶה שָׂדֵי אִמּוֹ יִנֵּק ¹³ '
 יִשְׂרֵי אִשֶּׁת אָב ' הַיִּרְק :

אוֹי לִילֵךְ אֲשֶׁר עָמּוֹ
 אִשֶּׁת אָבִיו וְלֹא אִמּוֹ :

* חִינֹב significa «lavrador, cultivador». A palavra que mais propriamente conviria para designar o jardineiro seria גִּנְדָּרִין, mas só se encontra na Biblia empregada como nome proprio. (Vid. *Dic. Hebreu Français*, par Sander et Trenel). Entretanto a Mixna diz גִּנֵּן:

1) Deut. xi, 10.—2) Jer. li, 23.—3) Dan. i, 16.—4) Ps. lxxx, 10.—5) Gen. xxvi, 13.—6) Lev. xix, 25.—7) Prov. iii, 8.—8) Ps. lxxii, 6.—9) Prov. xxx, 16.—10) II Reis xxv, 12.—11) Gen. xxiv, 21.—12) Job xxxiii, 25.—13) Job iii, 12; Cant. viii, 1.

١٦ انسان وصنم

انسان كان له صنم في بيته يعبده وكان يذبح له
في كل يوم ذبيحة فأفنى جميع ما يملكه على ذلك
الصنم فشحص له الصنم قائلا لا تفن ما لك على ثم
تلومني للأخرة *

هذا معناه

من ينفق ماله في الخطيئة ثم يحتج أن الله أفقره *

16. O homem e o idolo

Um homem tinha em casa um idolo a que prestava culto, e a quem offerecia cada dia um sacrificio, até dar cabo de tudo o que possuia em despesas com o idolo.

Appareceu-lhe o idolo e lhe disse: «Não desbarates o que te pertence por mim, que depois me deitarás a mim as culpas».

Eis aqui o conceito disto:

Ha tal que dispende todos os seus bens no peccado, e que depois pretende que foi Deus que o empobreceu.

מִזֵּה הָאִישׁ וְהָאִלִּיל

נִכְרַח אֶחָד
מִנֵּה אֶלִּיל'
וְכָרוֹן וְנִיל
שָׁמוּ בְּכִיתָ :

וַיִּסְגֹּר לוֹ
כָּרֵב כְּסֻלּוֹ'
לְבֹל כְּסֻלּוֹ'
שָׁמִיר וְשִׁיתָ³ :

זָבַח לוֹ זָבַח'
וַיִּכְן טָבַח⁴
כְּהוֹר וְשָׁבַח⁵
וְשָׁמֶן זֵיתָ⁶ :

---

1) Is. XLIV, 15, 17.—2) Is. XLIV, 19.—3) Is. IX, 17.—4) Gen. XLIII, 16.—5) Este substantivo é regularmente derivado da raiz verbal שָׁבַח, frequente na Biblia, assim como זָבַח «sacrificio», צִמָּח «vegetação, florescença», שָׁלַח «rebento, arma», רָקַח «essencia, perfume», רָוַח «allivio, salvação, espaço», פָּסַח «acção de passar, paschoa», נִצָּח «victoria, eternidade», טָפַח «punhado, palmo», מָלַח «sal», כָּטַח «confiança, tranquillidade», יָרַח «claridade, luz», טָבַח «morticínio, carnificina», o são das respectivas raizes זָבַח, צִמָּח, etc. O facto de não se encontrar, na forma substantiva, senão nos auctores post-biblicos, não prova que seja um neologismo. Não vem na Biblia por não ser esta um dictionario, onde forçosamente devam caber todos os vocabulos da lingua. — 6) Ex. XXVII, 20.

אָמַר הוֹשִׁיעַ
 לִי כִי אֶפְשָׁע⁷
 מִיַּד רָשָׁע⁸
 מִדָּבָר וָעִנֹּט :

וַיַּעַן פֶּסֶל⁷
 נָא⁷ רַעְיָה כֶּסֶל⁷
 לְכָה מֵאֶצְלִי
 חֲבֵל עֲבֹדָתִי :

הוּן בַּל אֶחָב⁷
 וְלֹא זָהָב .
 לְאַחֵר חָב
 כָּל מָה חִפְצָתִי :

אֱלִיל נָרַשׁ⁷
 פִּעַל חָרַשׁ⁷
 פֶּן תִּנָּרֵשׁ⁸
 וְגַם נִסְכְּלָתִי⁹ :

לֵאמֹר⁷ קִנִּי⁷
 אִיָּה הוֹנִי .
 הֵן⁷ בָּעֲנִי⁷
 אוֹתִי עֲזָבְתָּ :

---

7) Prov. xv, 14; Os. xii, 2.—8) Prov. xxx, 9.—9) II Chr. xvi, 9; II Sam. xxiv, 10.

כָּהִי יִשְׁקֶל
בְּסִמּוֹ לְכָל'
וַיִּירִים קוֹל
וְגַם יָדָיִם :

אָבֵר עָשָׂרוּ .
וּבְמַחְסוֹרוֹ'
רַב אֶת יוֹצְרוֹ¹⁰
שָׁכֵן שְׁמַיִם :

יִלְד מַחֲשָׁה
כָּלִי מוֹשְׁחֶק'
וַיִּבְרָה יוֹעֵק'
יִסְפֵּק בְּרָיִם¹¹ :

בֶּן כְּעוֹלָל'
כָּל מְתַהַלֵּל¹²
וְכָל זוֹלָל¹³
וַיִּלּוּ מַיִם¹⁴ :

---

10) Is. xlv, 9.—11) Lam. ii, 15.—12) Jer. xlv, 9; xxv, 16.—13)
Deut. xxi, 20.—14) Jer. ix, 17.

١٧ انسان اسود

انسان مرّة رأى رجلا اسود وهو واقف في الماء يستحم
فيقال له يا اخي لا تعكّر النهر فإنّك لا تستطيع
البياض ولا تقدر على ابد الدهر ❦

هذا معناه

انّ المطبوع لا يتغيّر طبعه ❦

17. O homem preto

Um homem viu um dia um preto banhando-se na agua.
Disse-lhe: «Ó irmão, não enxovalhes o rio, que, por mais
que faças, jamais conseguirás fazer-te branco».

Esta fábula prova que o signal pôsto pela natureza é
indelevel.

יו עֶבֶד שָׁחֹר

בּוֹשֵׁי יִבְרָא לְרַחֵין בְּנַחַל בְּשָׂרוֹ :
 אָמַר לוֹ אִישׁ ' אֲשֶׁר כִּנְגַד הִבּוּרוֹ '
 אֶל תִּרְפֹּשׁ הַנֶּחֱר בְּקִדְרוֹת הָאָדָם .
 גַּם הַיָּם בְּגִלְיוֹ לֹא יִלְבִּין אֶת עוֹרָד :

וַיֵּצֵר לֵב הָאָדָם לֹא יִמּוֹר מִשְׁפָּטוֹ .
 חָכָם יִחַבֵּם ' וְכִסִּיל שׁוֹנֶה בְּאַנְלָתוֹ :

---

1) Lev. xiv, 9.—2) Ez. xxxii, 2.—3) Is. l, 3.—4) Jer. xiii, 23.—
 5) Gen. viii, 21.—6) Prov. ix, 9.—7) Prov. xxvi, 11.

١٨ انسان و فرس

انسان كان يركب فرسا وكانت حاملا وفيما هو في
بعض الطرق انتجت ابنا فتبع امد غير بعيد ثم وقف
وقال لصاحبه يا سيدى هوذا ترانى صغيرا ولا استطيع
المشى وان مضيت وتركتنى هاهنا هلكت وان انت
اخذتنى معك وربيتنى الى ان اقوى حملتك على ظهري
واوصلتك سريعا الى حيث تشاء.

هذا معناه

انّ يجب ان يسدى المعروف لأهلد ومستحقيد ولا
يطرحوه.

18. O homem e a egua

Um homem andava montado numa egua prenhe. Num dos caminhos, pariu. O filho seguiu a mãe até uma pequena distancia, e depois parou e disse ao donno: «Ó meu senhor, tu bem vês que ainda sou muito pequeno para continuar a andar. Ora agora, se tu prosegues o teu caminho e

me abandonas, perecerei aqui, mas se me levares contigo e me criares até eu me fazer forte, também por minha vez trazer-te-hei ás costas, e te conduzirei rapidamente para onde quiseres».

Desta fábula depreheende-se que os benefícios se devem conceder a quem os merecer, em lugar de se prodigalisarem a quem não é digno d'elles.

יח הָאִישׁ וְסוֹכְתוֹ

אֶל שׁוּק רְחוֹק יוֹם הָבֹהַ גִּבֹּר
וַיִּקְנֶה שָׁם צִידָה וְשֹׁכֵר :
הוּא בִּחְצֵי הַלְיָכְתוֹ¹
וַתִּפְּלֹט בֶּן סוֹכְתוֹ :
וַיֵּט אַחֵר אָמְרוֹ הָעֶפֶר²
אָבֹן נִלְאָה לָּבֹוא עַד בָּפֹר :
וַיֹּאמֶר³ ' עֲמֹד נָא מֵעַתָּה
וְאַנְפֹּשׁ⁴ ' כִּי אִם לֹא־
לֹא תִנְחַל⁵ ' אֲמוֹתָהּ תִּנְחַל :
אֲךָ אִם גִּבְשִׁי תִרְחֲמֶנָּה⁶
וְהַעֲזֹר קָטוֹן וְדָל
לְהַחְיוֹת עַד כִּי יִגְדֹּל⁷ :
גַּם אֲנֹכִי אֶתְאַזֵּר⁸ בָּהֶם
וְאַחֲרָיָה לָךְ לְמָנוּחַ⁹
כִּי אוֹבִילְךָ⁹ ' חֵישׁ כְּאֹמִי
אֶל כָּל מְקוֹם עָלִי שִׁבְכִי :

1) Cant. iii, 20. — 2) Nah. ii, 6. — 3) Job. xxi, 10; Mich. vi, 14. —
4) Ex. xxiii, 12. — 5) Gen. xxxiii, 14. — 6) Is. lvii, 15. — 7) Gen.
xxxviii, 12. — 8) Ps. xciii, 1. — 9) Ps. lx, 11.

לא יִשְׁלִיךְ אִישׁ טוֹבוֹ לַחֲדָק¹⁰ '
 וְלֹא יִשְׁחִית חֶסֶד וְאֶדָק¹¹ :
 מִשְׁקָה שְׂמִיר שִׁיֹּת וְקֶצֶר¹² '
 חֲגֹן רָשָׁע בְּנוֹת וְנָצַר :
 תֵּן לְאִישׁ תָּם וְנִלְמוֹד חֶלֶד¹³ '
 תֵּן לְעָרוֹם יְתוֹם וְיָלֵךְ¹⁴ :
 וְאַל יַעֲלֵי אֶבֶן מִחֶמֶל¹⁵ '
 כִּי רַע פִּתַּח טוֹבָה וְנִמַּל¹⁶ :
 הֵן לְאוֹיֵב שָׂדֶה וְיִין¹⁷ '
 וְשִׁטָּה וְשִׁבַּח עֵמֶל וְאֵין :
 עוֹר לְרַע לֹא יִבְרָךְ¹⁸ '
 אִשְׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דֵּל וְרָף¹⁹ :
 אִישׁ חֶסֶד לֵב מוֹשִׁיעַ פָּהֵן '
 וְחֶבֶם²⁰ ' חֲקֹר חֲדָרֵי בָּהֶן '
 מְבַשְּׂרוֹ לֹא יִתְעַלֵּם²¹ .
 כָּעַל גְּמוּלָה בֶּן יִשְׁלָם²² :

---

10) Mich. vii, 4. — 11) Ps. lxxviii, 38. — 12) Pr. xxii, 8. — 13) Job. 30, 3. — 14) Is. lviii, 7. — 15) Deut. xiii, 9. — 16) Is. iii, 9; 1 Sam. xxiv, 18. — 17) Pr. xxxi, 6, 7. — 18) Pr. xxii, 9. — 19) Ps. xli, 2. — 20) Pr. xviii, 8. — 21) Is. lviii, 7. — 22) Is. lix, 18.

١٩ انسان وخنزير

انسان مرّة حمل على بهيمة كبشا وعزرا وخنزيرا وتوجّد
الى المدينة ليبيع الجميع فأما الكنش والعنز فلم يكونا
يضطربان على البهيمة وأما الخنزير فإنّ كان يعرض دائما
ولا يهدأ فقال له الإنسان يا اشتر الوحوش لماذا الكبش والعنز
سكوت لا يضطربان وأنتم لا تهدأ ولا تستقرّ فقتل له
الخنزير يا سيّدى كلّ واحد يعمل رأى نفسه فأنا اعلم أنّ
الكبش لصوف والعنز يطلب للبنها وأنا الشقيّ لا صوف لى
ولا لبن أنا عند وصولى الى المدينة ارسل الى المسلخ لا
محالة

هذا معناه

انّ الذين يغرقون فى الخطايا والذنوب التى قدّمت
ايديهم يعلمون سرّ منقلبهم وماذا تكون آخرتهم

19. O homem e o porco

Um homem carregou, um dia, num jumento um carneiro, uma cabra e um porco, e foi vendê-los á cidade. O carneiro e a cabra nem se agitaram nem se mexeram sobre o animal; quanto ao porco, esse debatia-se de continuo e não queria estar quieto. Disse lhe o homem : «Ó tu, o peor dos animaes, porque é que o carneiro e a cabra estão calados e sossegados, ao passo que tu nem te acalmas nem te aquietas?»—«Ó meu amo, respondeu o porco, cada um porta-se conforme o que mais lhe convém. Ora, eu sei que o carneiro é procurado pela sua lã, e a cabra pelo seu leite, enquanto que eu, infeliz de mim! sem lã e sem leite, apenas chegar á cidade, logo serei mandado para o açougue sem a menor dúvida.»

Refere-se este apologo áquelles que, engolfados no crime e no peccado, estão bem scientes do funesto futuro que os espera na outra vida.

יֵט הָאִישׁ וְהַחֲזִיר

אִישׁ הָשִׁכִּים¹ לַעֲמֹם² ' עַל שְׂכֵם בְּחֵמָתוֹ

בְּבֶשׂ ' עֶז וְחֲזִיר ' לְמִכּוֹר בְּמִרְכָּלָתוֹ³ :

לֹא זָעוּ שְׁנֵיהֶם בְּקַבֵּל אוֹתָם רוּעַם '

וְהַחֲזִיר זָעַק וְזָעַף וְזָעַם :

וְכִי מֵאֵן הִשְׁקַט⁴ ' אָמַר הָאִישׁ ' מִה זֶה .

לָמָּה לְבַד תִּקְרָא ' חֲזִיר ' רַע וְנִבְיָה⁵ .

---

1) Gen. xxii, 3. — 2) Gen. xlv, 13. — 3) Ez. xxvii, 24. — 4) Is. lix, 20; Jer. xlix, 23. — 5) Is. liii, 3.

וְלֹא צָמַד תִּרְאֶה אֵין קָשִׁי וְאֵין קוֹל :
 עֲנֵה טָמֵא ' כִּי לֹא מִקְרָה אֶחָד לְבַל .
 כִּי חֲכָמָשׁ לְטוֹב עַל צָמְרוּ וְנָכַר .
 וְאַף חָזָן גַּם הוּא עַל חֶלֶב תִּמְכָּר .
 אֲנִי ' אֵין לִי צָמַר ' וְחֶלֶב הָיֵשׁ לִי .
 כִּי לְטַבַּח אֵיבַל ' עַל זֹאת אֲשָׁא קוֹלִי :

בֶּן חָמוּ אֲנִשִּׁי שִׁנְאָה לֹא חֶסֶד בְּנָדָם
 לְהֵיוֹת לָהֶם צִדָּה בִּי וְבוֹא יוֹם אֵינָם :

---

6) 1 Reis xviii, 26. — 7) Ecc. ii, 14. — 8) Pr. xxvii, 26. — 9) Pr. xxvii, 27. — 10) Gen. xxvii, 38. — 11) Jer. xxxi, 19. — 12) Gen. xlii, 25.

٢٠. سلحفاة وارنب

سلحفاة وارنب مرّة تسابقا وجعلا الحدّ بينهما الجبل
يستبقان اليد فأما الأرنب فلادلّاد بحقّتد وجريد توانى
فى الطريق ونام وأما السلحفاة فلعلها بشقل طبيعتها لم
تكن تستقرّ ولا تتوانى فى الجرى فوصلت الى الجبل
عند استيقاظ الأرنب من نومد *

هذا معناه

انّ طول الروح والمداومة خير من الخفة والعجلة *

20. A tartaruga e a lebre

Uma tartaruga e uma lebre desafiaram-se um dia a correr, e fixaram por meta o monte.

A lebre, confiada na velocidade da sua carreira, deteve-se no caminho e pôs-se a dormir. Quanto á tartaruga, sciente do seu pêso natural, não se deixou ficar inactiva, nem se deteve na sua carreira. De sorte que chegava á montanha ao despertar a lebre do seu somno.

Esta fábula prova que a longanimidade e a perseverança valem mais do que a ligeireza e a precipitação.

כ חֲצֵב וְהִאֲרִיבָהּ

אֲמִירָה לְצֵב אֲרִיבָהּ '
 לְבִיה ' עַל כְּתִיבָהּ '
 בְּעַל חֲמוּר ' רִיבָהּ '
 לְנֶצַח טִירָהּ :

אִם אֲוִיבָהּ מִשְׁבָּת '
 וְאֵת עֲשֵׂה ' תִּוְעִלָּהּ '
 גִּו אֵל תְּחַשֵּׁד מִשְׁבָּת .
 אִו תִּמְלֵךְ בְּלִבָּהּ :

עֲנֵה ' אִם אֵת אֲהִיבָהּ '
 חֲטִי אֲהִיבָהּ אֲוִיבָהּ .
 לְשִׁמְעַ מִחֲשָׁבָהּ '
 שְׁחַשְׁבִּיתִי עָלֶיךָ :

הִנֵּה ' לְמוֹל עֵינֶיךָ '
 הִלֵּא תִרְאִי מִצָּבָהּ .
 אִוִּיבָהּ ' לִי וְאֲלִיבָהּ '
 אֲצֵל הִתְרַבְּתִי :

---

1) Neh. i, 11.—2) Prov. xiii, 24.—3) Prov. v, 1—4) Jer. xi, 19.—5) Ex. xxxi, 17.

עֲתָה⁶ ' נִפְשֵׁי תֹאכֶלֶת
 לְרֹאוֹת אִם בִּפְעֻמֶּיךָ
 תִּמְחָקוּי ' אֲרִנָּה
 הִצֵּב שִׁחְתָּנֶךָ :

אִם תִּגְבְּרָנָה רִגְלֶיךָ⁷ '
 וְאַתָּה⁷ מִנִּי שִׁנָּה
 שִׁבֵּר עֲקֻבוֹתֶיךָ
 הָיוּ עָלַי⁸ נִקְרָה :

וַיֵּצֵא אֹן לְדֶרֶךְ
 צֵב כָּבֵד כְּמִקְרָה '
 וְאַרְנָה עַל כֶּרֶךְ
 מִלְּעָנָה וּמִלְּעָה :

אֶךְ ' בְּהִיוֹתָהּ שִׁכְכָה
 הִצֵּב בָּא לַמִּצֵּכָה :

לֹא לִקְלֵ הַמִּרְוִץ⁹ .
 חֲרוֹץ אֵל בְּעֶרֶץ :

---

6) Ps. cxix, 20. — 7) Deut. ii, 36. — 8) Gen. xxx, 28. — 9) Ecc.
 ix, 11.

٢١ ذئب

ذئب مرة اختطف خنثوصا صغيرا وفيما هو ذاهب بد
لقيد الأسد فأخذه مند فقال الذئب في نفسى اتعجب ان
شيئا قد اغتصبت كيف لم يثبت معى

هذا معناه

انّ مما يكسب من الظلم لا يقيم مع صاحبه وان هو
اقام معه فلا يتهنأ به

21. O lobo

Um lobo arrebatou uma vez um leitão. Indo a fugir com a sua presa, appareceu-lhe um leão que lh'a tirou. «Estou assombrado, disse de si para si o lobo, que não se conserve no meu poder aquillo que arrebatei á fôrça».

Isto quer dizer que os bens mal adquiridos não duram, e se ficarem não os goza aquelle que os tem.

כא הַנָּאֵב

וְנָאֵב רָעַב נָשָׂא שֶׁחַ בְּרִיא מִהָעֵרָר.¹
 אִזּוּ פָּגְעוּ אֶרְיָה² ' גְּדוֹל שְׁחִין וְאֶדָר.³
 וַיִּמְהַר וַיַּחֲתֹךְ הַשָּׂה מִבֵּין שְׁנָיו :
 וַיֹּאמֶר הַנָּאֵב ' בְּבָרַחוּ מִפָּנָיו '
 מִתִּי וּשְׁבֹתָ נֹגֶשׁ⁴ ' שֶׁחַ ' לְבָצְעִי⁵ ' הַרְגָתִי.⁶
 וַיִּקַּח מִשְׁנֵי⁷ ' וְלִבִּי לֹא סָעָתִי :

וּזְרַע שׁוֹר⁷ ' קָלוֹן וְקֶצֶר .
 וּמִחִיר חֶמֶס אֶדָּ לְמַחְסוֹר :

---

1) 1 Sam. xvii, 34. — 2) Amos v, 19. — 3) Job. ix, 12. — 4) Is.
 xiv, 5. — 5) Gen iv, 28. — 6) Gen. xviii, 5. — 7) Prov. xxii, 8.

٢٢ العوسج

قال العوسج مرة للبستاني لو ان لي من يهتم بي وينصبني في وسط البستان ويسقيني ويخدمني لكانوا الملوك يشتهون ينظرون زهري وثمرتي فاخذته ونصبه في وسط البستان في اجود الارض وكان يسقيني في كل يوم دفعته في فضا وقوى شوكة وتفرعت اثماره على جميع الشجر التي حوله فجافت واصلت عروقه في الارض وامتلأ البستان مند ومن كثرة شوكة لم يكن أحد يستطيع ان يتقدم اليه *

هذا معناه

من يجاور انسان سوء فيأخذ كلما اكرم اشتد شره وتعدده وكلما احسن اليه سوء هو الفعل معد *

22. O espinheiro

Disse uma vez o espinheiro ao jardineiro: «Se eu tivesse alguem que tomasse conta de mim, que me plantasse no meio do jardim, que me regasse e tratasse, de certo os proprios reis teriam desejo de me ver e de contemplar as minhas flores e os meus fructos.»

בִּנְיָמִן שִׁימִנִי¹ ' על צִנּוֹר מִי גִב .
 אֲנִי ' כִּדְלִיל וְפָנִי צָרוּ אֲבִי־סָפָה '
 מִלְכִּי תִבֵּל וְשָׁבוּ תַחַת צִלִּי '
 לְחַתְּעֵלֶם² בִּיקָר הוֹד וְבוֹלִי :

אֵץ לְשִׁתְּלוֹ³ יוֹגֵב על פִּלְגּוֹ מָוֶם .
 וַיִּוֹסֶף עוֹד וְאָמַר ' עֲנֹק⁴ ' בִּתְּלָל .
 וַיִּשְׁקֶן שְׂרָשׁוֹ כִּבְלֵי יוֹם פְּעֻמּוֹת .
 אֵד הָאֶמֶד כִּבְלֵי עֵץ וְחִנְבָּל .
 וַיַּעַל קוֹץ בְּרֹדֶד עַד לְשִׁמּוֹם '
 עַד כִּי הִעֲדִיף חֲבֹן ' נִלְאָה בִּלְבָל :
 חֲבֹן רָשָׁע כִּרְחַל לְנַפְשׁוֹ פָּחַת .
 כְּרוֹם נָכַל ' בִּקְשִׁיל עוֹזְרוֹ אֵל שְׁחַת :
 6

---

1) Jer. xiv, 3. Comquanto a palavra גִּב, no versienlo citado, só se encontre na forma plural, não nos parecee illicito o emprego do singular: 1.º, por isso que tambem achamos palavras da mesma origem e significação, como גִּבָּא, usadas no singular, Is. xxx, 14, ou no plural, Ez. xlvii, 11; 2.º, porque ao empregar o plural, o propheta não obedece á forma da palavra mas sim ao sentido da phrase que assim o requer; 3.º porque o objecto representado pela palavra גִּב não é dos que se offerecem sempre á nossa vista em numero superior á unidade, como רִבְבִּים, «numerosas gottas»; שִׁיעִירִים, «chuvas abundantes», asserção, que comprovam os synonymos בּוֹר, בָּאָר, עֵינִין, עלִין, «poço», בְּרִכָּה, «tanque» como מַכָּה, etc.—2) Cf. עֵלִין, עלִין, עלִים.—3) Ps. i, 3.—4) Is. v, 2.—5) Ps. cv, 25.—6) Ps. xii, 9.

أَسود مَرَّةً في يومٍ ثلجٍ ثالثٍ نزع ثيابهُ وأقبل يأخذ
الثلجَ ويعرِّكُ به جسمه ففيل له لماذا تعرِّكُ جسمك
بالثلجِ فقال لعلَّ أبيضَ فأجاب رجلٌ حكيمٌ قائلاً له يا هذا
لا تنعَبَ نفسك فقد يمكن أنَّ جسمك يسودُ الثلجَ وهو
لا يزداد إلاَّ سواداً.

هذا معناه

أنَّ الشريرَ يقدر أن يفسدَ الخيرَ وأما الخيرُ لا يقدر أبداً
على إصلاحِ الشريرِ.

23. Um preto

Um dia de muita neve, um preto despiu-se e pôs-se a esfregar com ella o corpo.

Disse-lhe alguém: «Porque esfregas tu o corpo com a neve?»—«É que talvez assim o faça branco, lhe respondeu o preto.»—Um sabio (que isto ouviu) replicou-lhe: «Oh homem! Não te causes dêsse modo; ora pode muito bem ser que o teu corpo enegreça a neve, ao passo que elle só poderá augmentar em negrura.»

Isto mostra que o mau pode corromper o bom e honrado, mas que o homem honesto não poderá jamais emendar o perverso.

כג הבושי

בְּקֶרֶר הַשָּׂכִּים כּוֹשִׁי¹ וַיִּרְדּוּ כֹּחַ הָעֶרֶשׁ .
וְהִנֵּה הַכַּפּוֹר בָּקָה² אֶת עֵינַי הָאֲדָמִי :
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ³ ' עֲתָה אֶלְכִּין⁴ בַּשָּׂלֵג ' :
בְּקִרְחָה אֶתְבַּחֵן⁵ ' וַיֵּשֶׁב לִי מִכִּי פֶלֶג⁶ :
אָמְרוּ לוֹ אֲנִי פִסִּיר בְּתַבְיֹהֶם מִסָּבֵל .
אִם תָּבוֹא בַּמִּבְתָּשׁ⁷ ' לָרִיק תֵּינַע⁸ וְלִחְבֹּל⁹ ' :
הַשָּׂלֵג יִחַלֵּף וְלֹא יִחַלֵּף סָלָה :

מִנְעֻת¹⁰ לֹא יִתְקַן ' וְהוּא יִשְׁנֶה אֶלֶף :

---

1) Ex. x, 5. — 2) Ps. li, 9. — 3) Job ix, 30. — 4) Ps. lxxxi, 7. —
5) Pr. xxvii, 22. — 6) Job ix, 29. — 7) Pr. xi, 3. — 8) Ecc. i, 15.

خنفسة مرة قالت لنحلة العسل لو أخذتني معك لعملت
عسلا مثلك وأكثر فأجابتها النحلة إلى ذلك فلما لم تقدر
الخنفسة على مثل ذلك فضربتها النحلة بحميتها فماتت
فقالت عند موتها لقد استوجبت ما نالني من السوء فلم
يكن لي بصيرة بعمل الزفت لماذا التمسيت عمل الشهد *

هذا معناه

من يتحلى بما ليس له ويدعى عمل ما يتجد له *

24. A vespa e a abelha

A vespa disse um dia á abelha: «Se me quisesse deixar estar contigo, assevero-te que fabricaria mel tão bem como tu, e melhor até.»

Consentiu nisto a abelha, mas como a vespa não lograsse realizar as suas pretensões, feriu-a a abelha com o seu ferrão.

Sentindo approximar a morte disse a vespa: «Bem mereci de certo a funesta sorte que me alcançou. Pois se não me foi dada intelligencia sufficiente para fabricar pez que fosse, quem me metten a mim em querer fazer favos de mel?»

Esta fábula refere-se áquelle que se enfeita com o que lhe não pertence, e pretende executar aquillo para que não tem aptidão.

בר מצוה ומבורה

צִרְעָה אֶמְרָה

לְדְבוּרָה :

כִּי ' אֲחֻתִּי

לְתַחֲנִתִּי

הָטִי אֶנְגֵד .

תוֹךְ כִּיעֻגֵד

הָכִי מִחֶסֶה '

וְאֶעֱשֶׂה '

בְּסַעֲיָכִים '

נוֹפֶת צוֹכִים :

וּמַעַן ' בֵּן .

בּוֹאִי לָמֶן .

וַיִּדְרַע '

אֵם לָךְ מִדַּע '

אֲשֶׁר וְכָל
עֲשׂוֹת בְּכָל
חֲדָבְרִים¹
בְּדַבְּרִים :

וְתִבּוֹא שָׁם¹
אֹו וְתֹאשֶׁם :
כִּי² אִיךָ יִצְלַח
אִישׁ נִיָּלָה³
אָבֵר פְּחָה⁴
וְרַעוֹת רוּחָה
מִהֵר נִגְלָה .
וְלָה נִפְלְאוֹת⁴
הַפְּעָלָה
עַד אֵין תִּקְלָה :

וְכִי נִלְאָה
לְעֲשׂוֹת אֶת
הַמְּלָאכָה
הָעֲרוּכָה¹
וְתֵדָא אֹתָהּ
בְּחִמְתָּהּ
הַדְּבֻרָה¹
בְּלִתִּי סָרָה⁵ :

---

1) Ex. xxxv, 32, 33. — 2) Jer. xxii, 30. — 3) Job xv, 16. — 4) II Sam. i, 26; Deut. xxx, 11. — 5) Is. 14, 6.

אָז בְּעֶצְבָּה
 וּבְכֹחַ לִבָּהּ '
 אָמְרָה צִרְעָה '
 הֵן הִרְעָה
 מִצָּאָה אוֹתִי
 עַל אֹלְהָי .
 כִּי אֵן אִמְצֵא
 עוֹן וְעֶצָה '
 גַּם לַעֲשׂוֹת
 נִפְתַּח חוֹצוֹת '
 טֵיט וְחִמָּר :

וְאִידֹךְ אָמַר '
 חֲבִין אוֹכֵל
 צוֹף מִאֲכָל *
 הִנֵּה עָתָה '
 קִצִּי אָתָּה '
 עֲקֹב בְּסִלִּי .
 וּמֵאֵד חֲבָלִי
 מֵר לִי וָצָר :

קָחוּ מוֹסֵר '
 אִישִׁים רִיקִים '
 הִרְחוּקִים
 מִכָּל נְחִיב
 אֲשֶׁר יִטִּיב :

---

1) Deut. xxxi, 17, 21.

עֲתָה ' שִׁמְעוּ
 וְלֹא תִתְּעוּ
 בְּכִסִּיל בּוֹטָה :
 כִּי ' כָּל פּוֹתָה
 מִמְּלִי חוֹק
 אֶל הַרְחוֹק
 יֹאמַר קָרוֹב
 וּמַעַט ' לָרֹב :

אִם יִנָּסֶה
 חֲמִיעָשָׁה
 עַל מִתְּכִנָּתוֹ³
 כָּל חֲקָמָתוֹ
 חֵיֶשׁ תִּתְּבַלֵּעַ⁴ :

אֶל תִּתְּגַלֵּעַ⁵
 בְּכָל מַפְעֵל
 מָרָם תִּשְׁאַל
 בְּגִי ' גַּם כֵּן
 אִם יִתְּבֵן⁶ :

אִךְ אִם לֹךְ
 תִּמְנָה תוֹרָה
 יֵשׁ לְרֹאשֶׁךְ
 וְעֵטְרָה :

---

1) Pr. xii, 18.—2) Job v, 2.—3) II Chr. xxiv, 13.—4) Ps. cvii, 27.—5) Pr. xx, 3; xviii, 1.—6) Ez. xviii, 25.

אִם יִכָּסִים
 וּרְכוּשׁ וְחַוּן'
 לָךְ פָּסִים
 וְהוֹד וְאוֹן :

אִם אֵין זָהָב'
 אִם כִּים עֲלֶיךָ'
 אֵל נָא תִרְהָב'
 שִׁים יָד עַל פֶּה :

---

1) Ez. xxxi, 15. — 2) Job xxi, 5.

٢٥ صبيّ

صبيّ مرّة رمى نفسه في نهر ماء ولم يكن يعرف يسبح
فأشرف على الغرق فاستعان برجل عابر الطريق فأقبل
إليه وجعل يلّومّه على نزوله إلى النهر فقال له الصبيّ يا
هذا خلّصني أولاً من الموت وبعد ذلك لّومني *

هذا معناه

أند لا يجب أن يلام الإنسان عند وقوعه في شدّة في
غير موضع اللوم *

25. O menino

Um dia um rapazito deixou-se cair num rio, e como não sabia nadar, esteve a ponto de se submergir.

Implorou o soccorro de um transeunte. Este aproximou-se e pôs-se a admoestá-lo por elle ter descido ao rio.

Ora a criança bradou-lhe: «Ó senhor! salve me primeiro da morte e admoeste-me depois.»

Esta fábula mostra que não é conveniente o censurar um individuo na occasião em que está sepultado na desgraça, sendo êste muito mau ensejo para censuras.

כה תילך

ילך ' בעם אחת ' נפל אל תוך יאגם .
 והנה הטבעו בנליו בבין ורָקֶשׁ :
 ונקרא בקול רם ' ובו לבו עָגָם .
 כי ' בקשתע פתאם ' באו מים עד נֶפֶשׁ³ :

שמע בביו חלך עומד למרחוק '
 ויואל לנסר הנער בתוכחת :
 אמר תילך ' נא ' טרם תתן לי חוק '
 העלני מפה ' הושע חני משיחת :

לכל זמן ' אמר הכישל ממךמון .
 עת לדבר צחות ' עת לחשך⁸ שפתים :
 אל תבוא בקל עת תובחך⁹ לאמון .
 ודבר בעתו¹⁰ בעגיל¹¹ על אוננים :

1) Jer. xxxviii, 22. — 2) Job xxx, 25. — 3) Ps. lxi, 2. — 4) Job xxxix, 29; Ex. ii, 4. — 5) Ps. ciii, 4. — 6) Ecc. iii, 1. — 7) Ecc. iii, 7. — 8) Pr. x, 19. — 9) Lev. xvi, 2. — 10) Pr. xv, 23. — 11) Ez. xvi, 12.

٢٦ صبي وعقرب

صبي مرة كان يصيد الجراد فنظر عقربا فطن أنها
جرادة كبيرة فمد يده ليأخذها ثم تباعد عنها فقالت له
أما لو أنك تنقبضني في يدك كنت تنوب عن صيد
الجراد *

هذا معناه

أن سبيل الإنسان أن يميز الخير من الشر ويدبر لكل
شيء تدبيرا على حدة *

26. A criança e o escorpião

Uma criança andava um dia á caça de gafanhotos.

Vendo um escorpião, que lhe pareceu ser um grande gafanhoto, estendeu a mão para o apanhar, mas retirou-a logo.

Disse-lhe então o escorpião: «Se me tivesses posto na mão, ter-te-hias de certo escarmentado da caça dos gafanhotos.»

Desta fábula resulta que o homem deve discernir entre o bem e o mal, e tratar cada coisa pelo modo que lhe é adequado.

כו הילך והעקרב

יֵלֵךְ יָבֵר לִגְן לְצוּר חָסִיל .
מֵצֵא עֲקֶרֶב רִמֹּשׁ תַּחַת הָעֵשֶׂב :
אָמַר ' אֵךְ זֶה לְגֹב רֹאשׁ וְאֶצִּיל .
הֵן ' בְּחִנֵּב ' יֵשׁ לוֹ תֹאֵר וְנִקְצֵב :

וּכְלָטְבָהּ יוֹכַל לְבַטֵּחַ כְּשֵׁב ' .
בָּרָה אֵל שֶׁעֲקֶרֶב נִקְבֵּב בְּחִיל :
אֵהוּ ' טָרֶם יָבוֹא יִגּוֹן וְעֵצֵב ' .
חֲסִיר יִדְּיוֹ הָאֵל טוֹב וּמִצִּיל :

אָמַר עֲקֶרֶב ' לֹלֵא אַחֲזֹר חֲסִנָּה ' .
וְיֵר ' הִלָּאָה מִנִּי ' לֹלֵא נְהִנָּה ' .
אֲמָנָם ' עוֹד בֶּל תּוֹסִיף לְקַבֵּץ אַרְבָּה :

וְבַע ' כִּי יֵשׁ תְּמִיד לְתוֹר בְּכַפֵּל ' .
אִם יִזֵּן אִם חֲמָה מְלֵא סִכָּל .
לְנֹצֵר מִצֵּר נִפְשׁ טָרֶם תִּכְבֶּה :

1) Cant. vi, 2. — 2) Ex. xxiv, 11. — 3) I Reis vi, 25. — 4) Is. liii, 7. — 5) Ps. xxxii, 7; Pr. xxiv, 12.

٢٧ حمامة

حمامة مرّة عطشت فأقبلت تحوم في طلب الماء فنظرت
على حائط صحفة مملوءة ماء فطارت بسرعة وضربت نفسها
إلى تلك الصورة فانشقت حوصلتها فقالت الويل لي أنا
الشقية لأنني أسرعت في طلب الماء وأهلكت روحي *

هذا معناه

أنّ التأخير والتأني على الأشياء أخير من المبادرة والمصارعة
إليها *

27. A pomba

Um dia uma pomba, apertada pela sede, esvoaçava á procura de agua, quando avistou sobre um muro um vaso cheio della. Precipitou-se para o vaso, com tanto impeto, que rebentou o papo. «Desgraçada de mim, exclamou ella, por minha precipitação em procurar a agua, acabei com a vida.»

Isto significa que a lentidão e a paciencia nos negocios valem mais do que a pressa e o estouvamento.

כו חיונה

חֶרֶם על שָׁרוֹן '
 עֵת הַצְהָרִים '
 חֲצִיו בְּחֶרֶן
 וְרָה שִׁבְעָתִים .
 אֲנִי תִּחְרַג '
 וּבָנֵה אֲפִים '
 יוֹנָה תִּעְרַג
 על אֲפִיקוֹ מָוִם :

נִשְׁאַה וּתְפִרֵּשׁ ³
 אֲבָר בְּנִפְּוִם '
 תִּמְלֵל הַמְּרוֹץ '
 תַּחְתּוֹר בְּעֵינִים .
 עֵת אֲרָצָה תִּדְרֹךְ '
 עֵת תִּסַּק שְׁמִים ⁴ '
 שְׁמִשׁ תִּחְרֹךְ ⁵
 יוֹנָה ' וְאִין מָוִם :

צָפוֹן וְדָרוֹם
 תִּחְקֹר בְּכַפְלֵם .
 הֵן ' על קִיר מָרוֹם '
 לַפְּשָׁעִים מְאֻתִּים '

---

1) Ps. xviii, 46.—2) Ps. xlii, 2.—3) Ex. xxv, 20.—4) Ps. cxxxix, 8.—5) Pr. xii, 27.

כְּנַחֵל וַיִּזְרַח⁶ '
 שָׁם פָּעַל אֲבָנִים⁷ '
 אֶפֶן וַיִּזְרַח⁸
 אֶגְלֵי טַל וּמִיָּם :

אִזּוּ כֵּן יִחַרֵם
 מִנֹּת חֲלָצִים
 וַנִּפְשֶׁה תִּנְגָּרִם⁹ '
 בָּעֵז אֲבָרִתִּים
 חֲשָׁה וַתִּפְרֹץ
 מִרְאָה גַם מִתְּנִים .
 יוֹנָה תִּעְרֹץ¹⁰
 עַל מְבוּעֵי מָיִם :

וַתֵּאמֶר (מִרְדָּךְ)
 בָּנָה וּבְנִלִים
 לְעִוְיָה לְעֶרֶךְ
 בֵּין הַמִּשְׁפָּחִים)
 חֲבַנְתִּי חֶרֶג
 מִקְצָר אֶפֶסִים :
 יוֹנָה תִּעְרֹג
 עַל אֶפְיָקוֹ מָיִם :

---

6) Juiz. v, 21. — 7) Jer. xviii, 3. — 8) Deut. xxxiii, 28. — 9) Ps.
 cxix, 20. — 10) Job xiii, 25.

قَطّ مَرَّةً دَخَلَ إِلَى دُكَّانٍ حَدَّادٍ فَاصَابَ الْمِبْرَدَ مَرْمِيًّا فَأَقْبَلَ
يَلْحَسُهُ بِلِسَانِهِ وَلِسَانُهُ يَسِيلُ مِنْ الدَّمِ وَهُوَ يَبْلَعُهُ وَيُظَنُّ أَنَّ
مِنَ الْمِبْرَدِ إِلَى أَنْ انشَقَّ لِسَانُهُ وَفَنِيَ *

هذا معناه

من ينفق ماله بغير الواجب ثمَّ أنّه لا يحسب حتّى
يفلسى وهو لا يعلم *

28. O gato

Um gato entrou uma vez na officina de um ferreiro, e encontrando uma lima caída, pôs-se a lambê-la com a lingua. Ora, começou a correr-lhe sangue da lingua, e como elle julgasse que era da lima, foi-o engolindo, e continuou até que se lhe fendeu a lingua e morreu.

Refere-se esta fábula áquelle que desperdiça os seus bens sem necessidade, e que, por não ter calculado as suas despesas, se lança, sem o saber, na ruína.

כח הַחֲתוּל

חֲרַשׁ בְּרִנָּה שָׁבַח אֶרְצָה כְּצִירָתוֹ .
 חֲתוּל בָּא וּגְלוּק אָז אֶתָּה בִּלְשׁוֹנוֹ .
 וַיֵּרָא דָמוֹ נוֹטֵף ' וַיֹּאמֶר כְּדַעְתּוֹ .
 הֲלֹא מִיָּץ הַבְּלִי הֵן נָגַר מִבִּטְנוֹ :

וַיִּוְסַף עוֹד לְמִצֵּץ וּלְלַחֵד וּלְכַלֵּעַ ' ⁴
 וַתִּמָּק לְשׁוֹנוֹ וַתִּדְבֹּק לְחִבּוֹ :
 בֶּן דֶּרֶד חָסַר לֵב לֹא אָבָה לוֹ מְרִגּוּעַ ' ⁶
 וּלְהַבִּיל וָרִיק מְרִיק כֶּסֶף שָׁקוֹ :

---

1) I Sam. xiii, 21. — 2) Este termo não é bíblico, mas post-bíblico. — 3) I Reis xxi, 19. — 4) Zach. xiv, 12. — 5) Job xxix, 10; Ez. iii, 26. — 6) Jer. vi, 16.

٢٩ حدّاد و كلب

حدّاد مرّة كان له كلب وكان لا يزال نائما ما دام
 الحدّاد يعمل شغلا فإذا رفع العمل يجلس هو وأصحابه
 ليأكلوا خبزا فاستيقظ ذلك الكلب ويقوم واقفا فقال له
 الحدّاد يا كلب السؤلأى سبب صوت المرزبات التي
 تزعزع الأرض لا يميّظك وصوت المصغ الخفّى إذا أنت
 سمعته فتفريق وتقف واقفا ۞

هذا معناه

من يسمع ما لا يصلح شانه وينغافل عما فيه منفعة ۞

29. O ferreiro e o cão

Um ferreiro tinha um cão que não cessava de dormir todo o tempo que o ferreiro andava na sua lida. Mas, logo que este parava o trabalho e se sentava com os seus companheiros a comer alguma cousa, eis o cão que accor- dava e punha-se em pé em seguida. Uma vez disse-lhe o

ferreiro: «Ó cão da fortuna! — (de desgraça) — porque razão o ruído dos martellos que fazem tremer a terra não te accorda; ao passo que quando sentes o leve rumor dos queixos logo te ergues?»

O sentido desta fábula é o seguinte: Tal individuo há que ouve o que nada importa aos seus interêsses, e que descara o que lhe pode ser util.

כט המסגר והכלב

בַּעַת כְּכֹד חֲרֻשָּׁת '
 מִבְּקָר וְעַד עֶרֶב '
 כָּלֵב נִרְבֵּם בְּקֶרֶב
 בֵּית אִישׁ חָדָשׁ נְחֻשָּׁת:

אֶךְ חֵישׁ קָם עַל רִגְלָיִם '
 כְּתָם שְׁאוֹן מִקֶּבֶת '
 וּכְבוֹא רָחֹאִישׁ לְשִׁבְתָּ
 לְאַכְכֵּי וְלִשְׁתּוֹת מָיִם:

אָמַר חֲרָשׁ בְּזַעַם '
 בַּעַת הַמּוֹן נִרְבֵּמָה '
 וְלִבְהָ דָּא שְׁחָתָה
 לַפְּטִישׁ הוֹלֵם פָּעַם:

---

1) Gen. iv, 22. — 2) Est. v, 9. — 3) Is. xli, 7.

וּבְאִשֶּׁר שָׁמְעָה
 בִּישְׁלִי קוֹל שְׁנִים '
 מִדִּיעַ עַל רִגְלֹם
 פְּתָאִם מְקִיָּה וְזִעָה :

עָנָה ' רִגְלֵי דִהֶרֶת
 לִבְצַע ' וְאִם אֵין
 נִם אֵין וְנִם עֵין
 סִגְרָת וּמִסְגְּרָת⁴ :

---

4) Jos. vi, 1.—Tomamos a liberdade de introduzir na versão hebraica um conceito differente do do texto arabe, por nos parecer que o que mais devia interessar ao câo não devia de certo ser o ruído das martelladas.

٣٠. كلاب وثعلب

كلاب مرّة أصابوا جلد سبع فأقبلوا عليه ينهشونه فنظرهم
الثعلب فقال لهم أمّا لو أنّكم كن حيّا لرأيتم مخالبه أحدّ
من أنيابكم وأطول *

هذا معناه

الذين يشتمون بقوم أجلاء المقدار إذا هم تضععت
أحوالهم *

30. Os cães e a raposa

Um dia encontraram uns cães uma pelle de leão. Approximaram-se della e puseram-se a mordê-la.

Uma raposa que os viu, disse-lhes: «Se esse leão estivesse vivo, teríeis já de certo sentido as suas unhas mais afiadas e mais longas que os vossos dentes.»

Isto significa que ha muita gente que insulta as pessoas mais illustres e poderosas quando estas teem decaído da sua primitiva categoria.

ל הַקְּלָבִים וְהַשּׁוּעַל

בִּשְׁנֵה הַלֶּכֶת

עֲבַת ¹קְלָבִים

רַעֲבִים :

רְאוּ שֵׁם מְשַׁלֶּכֶת ²

נִבְלַת אֲרִיָּה ' מוֹת

בְּאַמָּת :

אָמְרוּ ' מְבַרֶכֶת ³

עֲלִיוֹן וְנוֹרָא

הַכְּרָה :

וַתַּחַל מְלֹאכֶת

מִלְּהַעֲוִיתֵיהֶם

וַיִּדְיָהֶם :

הַרְפָּה מְשַׁרְפֶּכֶת ⁴

תִּשּׁוּר הַמִּקְפָּעַל

בַּת שׁוּעַל :

וּלְרֹאשָׁהּ ⁵סִכָּכֶת

אֲמָרָה לְאַחִים

נוֹבְחִים :

לְחַקָּה ⁶דִּרְכָּת

עַל שַׁחַל מְבַה

וְנִרְכָּה

---

1) Juiz xiv, 8; Ps. xxii, 17.— 2) I Reis xiii, 25.— 3) Deut. xxxiii, 13.— 4) Jer. ii, 23.— 5) Ps. cxl, 8.— 6) Ps. xci, 13.

⁷
 אֲשֶׁר מִתְאַבֶּקֶת
 גִּּאֲוֹת כֹּה הַיּוֹם
 עַל אֵיִם :
 וּבְכָל לֵב נִשְׁכָּת
 בָּעוֹר בְּבִשּׁוֹר '
 לוֹלֵא צָר
 חֶרֶב מִתְחַפֶּקֶת ⁸
 עַל אֶרְצָהּ גָּמָה '
 כִּי עֲתָה '
 לֹא תִהְיֶי לַחֶקֶת ⁹
 דָּמוֹ ' כִּי אִם בַּק
 הַיָּרֵק :

¹⁰
 חֵלֵא אִם חִשְׁכָת
 שְׁמִשׁ עוֹז וְחוֹן
 אֶבֶר אוֹן
 וַיִּרְאָה דַּעֲכָת :
 לָכֵן ' טוֹב ' אֲחִי ¹¹
 בְּלֵב חַי
 בְּבֵית חַמּוֹפֶקֶת ¹²
 מֵאֶרְצָה בַּחוּץ
 וּמְחוּץ :

---

7) Is. ix, 17.—8) Gen. iii, 24.—9) Num. xxii, 4.—10) Is. xiii
 10.—11) Ecc. ix, 4.—12) II Chr. xvi, 10.

٣١ كلب وأرنب

كلب مرة طرد أرنبا فلما أدركه قبض عليه وأقبل يعتنه
بأنياه فإذا الدم قد جرى لحسه بلسانه فقال لأرنب
أراك نعصني كأنني عدوك ثم تبوسني كأنك صديقي *

هذا معناه

من يكون في قلبه غش ودغل ويظهر إشفاقا ومحبة *

31. O cão e a lebre

Um cão andava uma vez á caça de uma lebre. Tendo-a alcançado, entrou a mordê-la com os dentes. Ora, á proporção que o sangue corria, o cão lambia-o com a lingua.

Então a lebre disse-lhe: «Vejo que me mordes como se eu fosse teu inimigo, e que em seguida me beijas como se fosses meu amigo.»

Refere-se este apologo áquelle cujo coração encerra a perfidia e a velhacaria, e cuja apparencia é de amizade e compaixão.

לא תִּכְלֹךְ וְהִאֲרַגְתָּ

אֲנִי כִּלְכֵּל תְּרוּץ ' אֲנִי זֶרְוִיר מִתְּנִים .
זֶרְוִיר הַשְּׂכִים לְצוֹר ' כְּעוֹף הַשׁ בְּכַנְפֹּם :

בֵּין צִיץ וּבֵין תְּצִיר ' מִה תִּבְטְחִי אֲרַגְתָּ '
עַד אֵן תִּתְחַמְּקוֹן ' עַד אֵן בִּטֵּל שְׂכַבְתָּ :

וְהִנֵּה ' הִנֵּה זֶה בָּא ' הִנֵּה קֶצֶף חֲנִיעַ .
כִּלְכֵּל דְּרֹף ' הִשִּׁיג ' וְאַפָּם לָךְ מוֹשִׁיעַ :

בְּחֶרֶב פִּיפְיוֹת שְׁנוֹ וְנִתְחַוָּה .
וּשְׂפָתָיו שְׂאָפִים אֲצִי וְלִחְכוּהָ :

וְהִיאָמַר בְּקוֹל מֶר ' לָמִיָּה חֲמָה תִּרְגְּוִי .
תִּבְנִי בְּאוֹיֵב וּכְרַעַ תִּשְׁתַּחֲוִי :

הֲלֹא בֶן דָּרֶךְ אִישׁ מִתְּלִיק עַל רַעְהוֹ .
דְּכָר שְׁלוֹם בְּפִיו וּבְלִבּוֹ וּשְׂטֵמָהוּ⁶ :

1) Prov. xxx, 31 — 2) Jer. xxxi, 21. — 3) Ex. xv, 9. — 4) Prov. xxix, 5. — 5) Jer. ix, 7. — 6) Gen. xxvii, 41; L, 15.

٣٢ البطن والرجلان

البطن والرجلان تخاصما فيما بينهما أيهما يحمل الجسم
فقال الرجلان نحن بقوتنا نحمل الجسم جميعه فقال
الجوف أنا إن لم أأكل من الطعام شيئا فإنكما لا تستطيعان
المشي فضلا أن تحملا شيئا *

هذا معناه

من يتولى أمرا فإن لم يعضده الذى هو أرفع منه وأشد
مند ولا فما له قدرة على خدمته ولا منفعة لروحه أيضا *

32. O ventre e os pés

O estomago e os pés disputavam um dia sobre qual dos dois contribuía mais para o sustento do corpo.

Os pés diziam: «Nós, pela nossa força supportamos todo o corpo.» A isto respondeu o estomago: «Se não fosse o alimento que eu vos dou, nem andar poderíeis, quanto mais supportar alguma cousa.»

Esta fábula significa que aquelle que emprenhe um negocio sem ser ajudado por alguem mais forte e poderoso que elle, não alcança exito nem para a sua empresa nem para si proprio.

לב הקרש והרגלים

בגלים יום אחד עם קרש התנכחו¹
 לאמר ' עשר ידות לנו בגוהנו .
 גם כמן וגם ראש על כחנו ובמחו²
 ואפס עד היום מערו קרסלינו³ :

ונען קרש ' לו ' שקל ישמל יחד
 בעשי והנתי ועצב יום וליל .
 אני בפעלתי ארחיק אימה ופחד .
 כמין התוד בספי חבל בעשה חיל :

קנה לך עוזר וסמך בכל נפש .
 ארץ ' מאין תריש ' קוץ⁶ ודרדר הצמית .
 מאין תרש ' חרוץ נהפך למיט ורפש .
 קנה אהב ואז בכל חפץ הצלים⁷ :

---

1) Mich. 6, 2. — 2) Dan. 1, 20. — 3) Pr. xviii, 37. — 4) Job vi, 2. —
 5) Ez. xxii, 22. — 6) Gen. iii, 18. — 7) Is. liii, 10.

٢٢٣ النمس والدجاج

بلغ النمس أنّ الدجاج مرضى فقام النمس فلبس جلد
طاووس وأتى يزورهم فقال لهم السلام عليكم أيتها الدجاج
كيف أنتم وكيف حالكم فقال له الدجاج ما نحن إلا
بخير يرم لا نرى وجهك ❦

هذا معناه

من يظهر الحجة مرآة وفي قلبه الدغل ❦

33. A fuinha e as gallinhas

Informaram a fuinha de que as gallinhas estavam doentes. Levantou-se logo, vestiu uma pelle de pavão e foi visitá-las. Ao chegar disse-lhes: «A paz seja convosco, ó gallinhas! Como estais de saúde?» Responderam-lhe as gallinhas:

«A nossa saúde será perfeita no dia em que não torne-mos a ver-te a cara.»

Eis o conceito desta fábula: Há hypocritas que manifestam exteriormente a amizade e occultam o odio no coração.

לג החלד וסתרנגולים

אֶל הַחֹלֵד הָגֵד¹

בֹּא גֵד¹

כִּי עַם סִרְנָגוּלִים

חֹלִים :

קָם חֹלֵד וַיִּבְקֹשׁ

מוֹקֵשׁ¹

וַהֲגִיד הַדְּבָרִים

בָּאִים :

לָקַט וַעֲלִיו שָׁם

נוֹצֵם :

אַחַר כֵּן² ' מִהַגֵּבֶר¹

בָּקֵר

שִׁבְנֵי הַדְּבָרִים

מָפִים :

וַיֹּאמֶר¹ ' תִּשְׁלֹם

הַלֵּם :

אָמְרוּ¹ ' אֵין כֹּה כָל

כִּי קוֹל³

1) Gen. xxx, 11.—2) Na realidade נוצה f. deveria dar נוצתם ou, no plural נוצותם.—3) O leitor não estranhará a frequente repetição da mesma consoante se tiver presente que são gallos os que usam da palavra.

רוֹעַ אוֹיֵב אֶבְיָר

נֹר :

חֶלֶד נִקְרָא בְּמוֹ

עֲמוֹ :

בִּי יִהְיֶה יוֹמִיחַ

צָמַח

עוֹלֵת הַרְשָׁעִים

רָעִים :

אִי מְבֹא רְחוֹקָה

שְׂמֻחָה

וְהַשְׁקֵט וְשָׁלוֹם

הַלֵּם :

٣٤ الشمس والريح

البرد والحرّ يخاصما فيما بينهما من منهما يقدر أن
يجرد الإنسان الثياب فقام الريح فاشتدت بالهبوب
وعصفت جدّا فكان الإنسان إذا اشتدت هبوب الريح ضمّ
ثيابه إليه والتقى بها من كلّ جانب فلم تنفدر الريح على
خلع ثيابه من جسده بشدّة عصفتها فلما أشرقت الشمس
وآرتفع النهار واشتدّ الحرّ وحيت الرمضاء فخلع الإنسان
ثيابه وجلها على كتفه من شدّة الحرّ *

هذا معناه

من كان معدّ لا تضاع وحسن الخاق ينال من صاحبه ما

يريد *

34. O sol e o vento

O frio e o calor (o vento e o sol) desafiaram-se a qual dos dois conseguiria despojar um homem dos seus vestidos. O vento desencadeou-se e levantou uma tempestade

violenta. Ora, o homem ao ver que o vento crescia em violencia, apertou bem contra si os seus vestidos e envolveu-se por todos os lados, de sorte que o vento não foi capaz de lhe arrancar o fato pela fôrça e impetuosidade. Mas apenas, aclarando-se o tempo, brilhara o sol, derramando o seu calor abrasador sobre a terra ardente, o homem apressou-se a tirar os seus vestidos e levou-os á cabeça para não abafar.

Significa esta fábula que pela humildade e bondade do animo se consegue tudo o que se quer dos nossos semelhantes.

לר הרום וְהַשָּׁמַשׁ

הָרוֹם בְּגָאוֹת תִּתְחַרֵּה בְּחֶרֶסָה .
אָמַר שָׁמַשׁ ' עֲתָה נִרְאָה לְמִי גָאוֹן .
הִנֵּה נַעַר עוֹבֵר ' יְרִי אֲדִרְתּוֹ אֲרָצָה '
אִם בְּאַמַּת יֵשׁ לָךְ יִתֵּר ² שִׂאת וְאוֹן :

מִהֵר ' בְּחָרִי אֲפִי ' רוּחַ תִּקְרָא לְסַעַר '
וְתֹאמַר לְהַסִּיר לְאִישׁ עַד כְּתָנָתּוֹ .
אֵךְ ' בְּרֹאוֹת חֲמָתָה ' וַיִּלֵּט עוֹד הַנַּעַר '
וַיּוֹסֶף לַעֲמוֹת הַיֵּטֶב אֶת מִטְפָּחָתּוֹ :

אָמַר שָׁמַשׁ ' רַב לָךְ עֶצֶב וְשִׁצָּף קָצָף .
גַּם אֲנִי אֲנַסֶּה אִם יָכֹל אוֹכֵל לוֹ :
וַיָּחֶם לְמַכְבִּיר ' וַיֵּצֵא עַל רִשְׁף רָצָף '
וַיִּתְעַלֶּף ⁴ הָאִישׁ וַיִּפְשֵׁט מַעִילוֹ :

1) Jer. xii, 5; xxii, 15. — 2) Gen. xlix, 3. — 3) Is. liv, 8. — 4) Jon. iv, 8.

לא ברעש⁵ אָמַת ' בפּסַעַר דְּבָרֵי קִשָּׁט .
 מִרְכָּה בעשׂ וְקוֹל בָּאֵשׁ בְּחָם נוֹפֵחַ .
 עוֹ בָּנִים לא יוֹעִיל ' אֲפָם מִצַּח נְחֹשֶׁת .
 חָכָם יוֹרָה ' וְכִסִּיל מִתְעַבֵּר וּבּוֹטֵחַ :

לא יתְרַצָּה אָדָם בְּחִיל אוֹ בְּכַח .
 וְלִקְחָה יִבְדֹּד כְּטֹל וְלֹא בָנָם .
 יֵשׁ לְכָל חָמָר מֵר וְלְכָל צוּמָם חֶם .
 אֶף יַעֲוִר מְדוֹן וְקוֹל בֶּדֶךְ יִשְׁבֹּר⁹ גָּרָם⁸ :

---

5) I Reis xix, 11.— 6) Is. liv, 16.— 7) Prov. xiv, 16.— 8) Prov. x, 12; xv, 18.— 9) Prov. xxv, 15.

٣٥ ديكان

ديكان تقانلا فقر أحدهما الذي انقلب ومضى واختفى
في بعض الأماكن فأما الديك الذي غلب فإنه صعد فوق
سطح عال وجعل يصفق بجناحيه ويصيح ويفتخر فنظرة بعض
الجوارح فانقضّ عليه واختطفه لوقتده ❁

هذا معناه

أنّه لا يجوز للإنسان أن يفخر بقوّته ❁

35. Os dois gallos

Dois gallos brigaram; o vencido fugiu e foi occultar-se num canto, e o vencedor subiu para um telhado elevado e pôs-se a batter as azas e a cantar a gloriosa victoria. No mesmo instante uma ave de rapina que o viu lançou-se sobre elle e levou-o.

Esta fábula prova que o homem não deve gabar-se das suas vantagens.

לה חֲמִינָגוּלִים חֲמִינָגוּצִים¹

עַל אֶפֶס וְהָקֵל בְּזַעַף וּבְזַעַם צִפְרֹן '
יָרִיבוּ וַיִּזְרִיחוּ שְׁנֵי בְעָלֵי כְנָפִים '
לְמַעַלָּה לְמַטָּה וְנִוְעוּ וְנִיטוּ כְּאֶרֶן '
וּפָצַע בְּפָצַע וַיָּשִׁיבוּ אַחַת בְּכַפָּלִים :

חֲקִיצוּ מִרְעֵשׁ וְרָגְזוּ בְּפֶחַד קוֹל מִים '
וְנָעוּ וְקָמוּ כָּל שְׂכָנֵי כְּלוֹב וְגַם גֶּרֶן .
אֶדְ חֹד גָּפֶל אֲרָצָה וְחֹד הִתְעוֹפֶפָה לְשִׁמּוֹם '
וַיִּרְדּוּ שִׁיר נֶצַח עַל זֹאת גְּבַהַּ כְּתָרֹן :

הַיָּדָד ' וְהַרְוֹגוּ אֶף וְרִיעַ ' שְׁרִיתִי ' וְכִלְתִּי '
קָנִיתִי לִי אֶדְר ' עֲשִׂיתִי לִי חֵיל בְּכִיֹּת :
אֶדְ עֵיט הַכְּהוּ בְּטָרֶם רִדְתּוֹ מִן הַזֹּוֹת :

וַיֹּאמֶר בָּעֵת צֵאת נִפְשׁוֹ ' מִכָּל הַסֵּד קָטְנִיתִי⁴ .
הִהוּ ' לָקִיָּה שְׁמַחְתִּי עַל דְּחִי וְגִלְתִּי עַל שַׁחַת .
וְאַזְנוֹ שׁוֹמַעַת שְׁמוֹמָה וְעֵזֶן מִשְׁנַחַת :

1) Gen. xxv, 22. — 2) Is. xlii, 13. — 3) Gen. xxxii, 29; Os. xii, 5. — 4) Gen. xxxii, 11.

٣٦ ذئاب

ذئاب مرةً أصابوا جلود بقر في جورة ماءً تبلّ وليس عندهم
أحد فاتنفقوا كلّهم جميعاً على أنّهم يشربون الماء كلّهم حتّى
يصلوا للجلود ويأكلوها فمن كثرة ما شربوه انفلقوا كلّهم وماتوا
ولم يصلوا إلى الجلود ❦

هذا معناه

من هو قليل الرأى ويعمل عملاً كما لا يجب عمله ❦

36. Os lobos

Uns lobos viram uma vez pelles de boi de mólho n'um regato. Como não houvesse ninguém ao pé dellas para as guardar, resolveram entre si beber toda a agua que os separava das pelles, até poderem approximar-se-lhes e comê-las. Aconteceu porém, que foi tal a quantidade de agua que tiveram de beber, que todos rebentaram sem poder alcançar as pelles.

Isto prova que quem não tem juizo faz ás vezes o que não convem.

לו חנאבים

חמת רעב ' כמוין מפער '

יגרש ידיה זאב מפער :

דחופים '

כפופים '

זאבים בעמק נקתלו '

מכונדם עשו נקתלו :

דלגים '

שאגים '

מבקשים טרף ושרר '

כי כצאם שרר על שרר :

למין '

כל המין '

כסום דהר ' פצו וגזו '

ולשמאל שבו נחפזו :

צועקים '

שווקים '

על הר נהר באו פרעם '

ויאמרו ' אף זאת הפעם

נראח אור .

כי ביאור

עורות בקר טבלים במים .

אף ' מי ישיגם פרגלים :

הן קדר '

הנהר '

בִּין הָעוֹר וּבִין שְׁגִימוֹ '
 יָרִים גָּלְיוֹ ' יִבְהַלְמוּ :
 מָה עָשׂוּ .
 נוֹעְצוּ '
 הִתְחַבְּמוּ שָׁם ' וַיּוֹחִילוּ
 הִתְרִיבֵהוּ ' וַיֹּאֲלוּ
 וְאֲבִים '
 שְׂאֲבִים '
 עַד כִּי מָהַר כָּלָם נִשְׁקָעוּ '
 וּמַעֲשֵׂיהֶם בָּם הִתְבַּקְּעוּ :

כָּל הוֹלֵל
 יִתְחַלֵּל '
 לֵאמֹר ' יֵשׁ לִי חֵיל נִבְעַת
 לַפֶּעַל כָּל מָה יָדִי מַנְעַת .
 אֲדָּ אֵימָה
 וּכְלָמָה
 עַל אֲנִלְתּוֹ תִּבְקָשְׁנוּ '
 וּבְרוּב קָלוֹן תִּבְתַּרְנוּ :

٣٧ الوز والخطاف

الوز والخطاف اشتركا في المعيشة فكان مرعى الجميع في
مكان واحد ولما كان ذات يوم أتوهما الصيادون فأتى
الخطاف فلأجل خفته طار جميعه وسلم وأما الوز فأدركوه
الصيادون فذبحوه *

هذا معناه

من يعاشر من لا يشاكده وليس هو ابن جنسه *

37. O ganso e a andorinha

O ganso e a andorinha associaram-se para viver em commum e para pastar num mesmo logar.

Um dia sahiram contra elles os caçadores. Quanto á andorinha, aproveitando-se da sua agilidade, baten as asas e sumiu-se, ao passo que o ganso foi alcançado pelos caçadores e immolado immediatamente.

Esta fábula applica-se áquelle que convive com gente que se lhe não assemelha e que é de outra categoria.

לו סִבְרָר וְסִדְרוֹר

אָמַר בְּרָר אָבוֹס ' בָּרַר ' שְׁמֹן וְעֵב '
 אֶל סִדְרוֹר חֶלֶל ' אֲשֶׁר שָׁבָן בְּעֵב '
 שְׁמַע קוֹלִי ' שִׁבְחָה עָמִי ' בְּנִיר נָגוֹר '
 יַחְדּוֹ ' תְּמִיד ' כִּשְׁנֵי אֲחִים ' כָּסוֹס עֲגוֹר :

וּנְשָׁבוּ שָׁם יָמִים מִסְפָּר שְׁאֲנָנִים '
 בְּמַח וּבְאֶלֹ ' יִשְׁתּוּ ' יִרְעוּ בִשְׁוֹשָׁנִים .
 סִבְרָר אֹר וְחֵם רָצוּ אֶל סִבְרָמֹל '
 וְעַד עָרַב אִישׁ אִישׁ לְאַחֲבוּ עָמָל :

אָמַר בְּרָר ' סָבִיב ' סָבִיב ' אֲוִן מִחֲרִיד .
 בַּק מְכֻנֵּה ' בִּינִי וּבִין אָחִי ' יִבְרִיד '
 וּפַח נִחְנָה ' שְׁנִים חֲרָבָה ' בְּנִעֻמִּים :
 טָרַם כָּלָה וְהָן עַל שְׁנֵיהֶם מָמִים

אֲנִשִּׁי דוֹרְכִי מְשִׁת וּבִעְלִי חֲצִים '
 צִוְדִים וּכְלָבִים אָצִים וְרוֹצְצִים :
 קָבַשׁ דְּרוֹר קָנָה וַיִּפֶּק לְמָרוֹם .
 בְּרָר חֲבִיט וַיִּט לְצַפּוֹן ' לְדָרוֹם '

וְנִיר ' וְנוֹט ' יִחוּג⁴ ' בְּשִׁבּוֹר ' מִתְחַלֵּל '
 לְאֹט ' לְאֹט ' חָנָה וְכִיעֵד ' שֵׁם וְסִתְלֵל '
 עַד כִּי רָאוּ אוֹתוֹ וַיַּעֲטוּ אֵלָיו '
 וַיִּלְקַח מֵחֵר וַיֹּאפֶר כְּבִנְלָיו :

אֵל ' עָנִי וְיִשְׁכַּל ' עַם גָּדוֹל הַקָּשֶׁר קָשֶׁר '
 בֶּן הַחֵנָּה בְּצִבּוֹר מִתְגוֹדֶדָה עִם נָשֶׁר :
 כִּי ' אִם לָנוֹם ' מִסָּבֵן ' אִין לֶךְ בַּם רִגְלִים '
 לְמִי תִבְקֹשׁ לֶךְ לַעֲשׂוֹת כְּנִפְיָם :

---

4) Ps. cvii, 27. — 5) I Sam. xv, 19.

٣٨ كلب وذئب

كلب مرة كان يطرد ذئبا ويفتخر بقوته وخفة جريده وأنهزام
الذئب بين يديه فالتفت إليه الذئب قائلا له لا تظن
أن خوفي منك وإنما خوفي ممن هو معك يطردني *

هذا معناه

أنه لا يفخر الإنسان إلا بما هو له ولا يكون إفشاره بما
ليس له *

38. O cão e o lobo

Um cão, perseguindo uma vez na caça um lobo, estava todo ufano pelo seu vigor e pela velocidade da sua carreira, e gabava-se da fuga do lobo deante d'elle.

Voltou-se então o lobo para elle e disse-lhe: «Não cuides que o meu medo provém de ti; a quem eu temo é áquelle que te accompanha e que anda a caçar-me.»

Esta fábula prova que o homem não se deve gloriar senão das qualidades que lhe são proprias, nem envaidecer com as que lhe não pertencem.

לח סֶבֶלֶב וְסוֹאֵב

יוֹם צִיר ' יוֹם חֶרֶן ' יוֹם כְּמוֹת חֶגֶה קָם '
 הִנְנִי בָּא ' חֶגֶה הִגִּיעַ .
 בָּא עֲדִיד וְאֵב עַת 'שָׁלוֹם וְנֶחֱם '
 חֵלָא תִשְׁמַע יוֹבֵל יִרְעֵ :
 אֲנִי תִפְקֶה ' אֲנִי תִתְחַבֵּא עַל גִּבְשִׁי '
 חֵלָא תִרְאֶה 'שְׁלֵחַת חֶרֶב .
 בְּעֶרְבָה ' בְּחֶר ' תִּרְחַף עַל רֹאשִׁי '
 וְסֹצֵר סָבִיב בְּמוֹ אֶרֶב .
 וְאִיד תָּנוּס ' אִיכָה תִנְצֹל מִיָּדִי '
 וּמִשְׁעִי מִי יוֹשִׁיעֵךְ :
 בָּדָה דְּבַר קֶלֶב ' וַיֵּצֵן וְאֵב ' בִּי
 בִי לֵךְ ' קֶלֶב ' תִּרְדֹּף אֲחִיד .
 לְמִי פִיד תִּפְסֹת וּבִגְאוֹת תִּדְבֹּר '
 וְהֵן אֲתָה סְנַרְתָּ חֵלֶב :
 נִגְדִי בְּמוֹ אוֹיֵב עִמָּךְ תִּתְחַבֵּר .
 חֵלָא עַל זֹאת נִקְרֵאתָ קֶלֶב :
 אֲבֹן ' בַּע לֵךְ ' בְּסִיל ' כִּי לְרִיק תִּתְחַלֵּל .
 שְׁנִיד לֹא יִבְעֶתוּנִי .
 לוֹלֵא בַּעֲשׂ שְׁרֵךְ אֲגִיר ' כִּי ' לְשִׁלֵּל '
 עֲצָמֶיךָ וְסִמְכוֹנִי :

בְּחֶלֶק אֲחֵרִים גָּבַר אֵל וְהַבָּאָר '
 לֵאמֹר ' הֲלֹא לִי הַבָּאָר .
 וְהוּא שָׂאב מִבּוֹר רָעָהוּ :
 בְּמִתְקַדֶּת גָּבַר רָעָה אִם וְיִצְאָ '
 וְסִירוּ מִמֶּנּוּ הַיָּסָח
 אֲשֶׁר גָּבַר וְגַם שָׁיְחֻו :

٣٩ كلبان

كَلَبَ مَرَّةً كَانَ فِي دَارِ أَصْحَابِهِ دَعْوَةٌ فَخَرَجَ إِلَى السُّوقِ
فَلَقِيَ كَلْبًا آخَرَ فَقَالَ لَهُ أَعْلَمُ أَنَّ عِنْدَنَا الْيَوْمَ دَعْوَةٌ فَأَمَضَ
بِنَا لِنَقْصِفَ الْيَوْمَ جَمِيعًا فَمَضَى مَعَهُ فَدَخَلَ بِهِ إِلَى الْمَطْبَخِ
فَلَمَّا نَظَرُوهُ الْخُدَّامُ قَبَضُوا أَحَدَهُمْ عَلَى ذَنْبِهِ وَرَمَوْهُ بِهِ مِنْ
الْحَائِطِ إِلَى خَارِجِ الدَّارِ فَوَقَعَ مَغْشِيًّا عَلَيْهِ فَلَمَّا أَفَاقَ وَانْتَفَضَ
مِنَ الشَّرَابِ فَرَأَوْهُ أَصْحَابُهُ فَقَالُوا أَيْنَ كُنْتَ الْيَوْمَ فَكُنْتُ
تَقْصِفُ فَإِنَّا نَرَاكَ مَا خَرَجْتَ الْيَوْمَ تَدْرِي كَيْفَ
الطَّرِيقَ *

هذا معناه

أَنَّ كَثِيرِينَ يَتَطَقَّلُونَ فَيُخْرِجُونَ مَطْرُودِينَ بَعْدَ الْإِسْتِخْفَافِ
بِهِمْ وَالْهَوَانِ *

39. Os dois cães

Um cão, cujos donos estavam para dar um banquete, sahiu, e, encontrando na praça outro cão, lhe disse: «Saberás que temos hoje festim em casa; vem commigo, divertir-nos-hemos juntos.» O outro cão accompanhou-o e

ambos entraram na cozinha. Mal os creados o viram, um delles, pegando-lhe pela cauda, atirou com elle por cima do muro para o meio da rua. O pobre cão caiu sem sentidos.

Quando voltou a si, sacudiu o pó que o cobria.

Os seus companheiros que o virão perguntaram-lhe: «Onde tens andado hoje? onde estiveste a divertir-te? Pois, o que parece é que não estás hoje capaz de atinar com o caminho.»

Esta fábula significa que ha muitas pessoas que chegam sem ser convidadas, mas que sahem expulsas, ao pêsso do desprêzo e da vergonha.

לט הקלב ורעהו

קלב בחוץ אמר אל אחד מהעו
הלוא תדע כי יום מושקה ושמחה לנו
הן אדני קרא לכל מידעיו
לסעדה לבם ולהתעלם עיניו :

ועתה אם אכל תחפץ תיום אתי
יש לנו רב אחי עלינו אל תחום.
בוא נא איפוא לשחות ולחג בביתי
הלוא אתה רעי למה תשב בחוץ :

אני איש ואחיו זה בצד זה דהר
רצו ביתה מושקה לדרש להם יאכלוהו
אך המבשלים בראותם זר מהר
אחתו בנבכו ובעד הקור רמוהו :

בִּין רָפֵשׁ וְעֶבְרִיט קִבֵּעַ ' נִפְל ' דָּבִין .
 רוּחוֹ תִּתְפַּעֵם בּוֹ וְנִפְשׁוֹ מִתְקַדֶּדֶת .
 נִדְחָם ' נִכְחַל ' יֵשֵׁב שָׁם ' כְּפָגֶר מִיָּבֶם .
 לִפְנוֹת עָרֵב הַמִּינִין ' וְהֵן בְּגִלּוֹ מוֹעֲדָת :

אֶמְרוּ הָעִין ' מַח לָךְ ' נְאֻי מִיֵּנָה תָּבוֹא .
 צוֹלֵעַ ' מִתְנוֹדֵד ' בְּמִאֲחֵר עַל הַיָּנִין .
 גַּם חֶבֶר בַּל תִּיכַל הַתְּרֵדָה תִּלְךָ בּוֹ .
 תִּמְשֹׁשׁ ' תִּגְשֹׁשׁ ' כְּפָגֶר בְּלִי עֵין :

כָּדָה אֵל כָּל מוֹשְׁתָּה וּמִסְרוֹ בָּרִים .
 יִרְצוּ לְשִׁלְחָן וְחִמָּה לֹא נִקְרְאוּ .
 בַּק קָלוֹן וּמִצָּאוֹ תוֹךְ עֲבַת מִסְכִּים .
 יָשׁוּבוּ נִגְרָשִׁים רִיקָם בְּאַשְׁרֵי בָּאוּ :

٤٠. إنسان وحيّتان

إنسان مرّة نظر حيّتين تفتشّان وتتناحشان وإذا بحية
أخرى قد أتت فأصلحت بينهما فقال لها الإنسان لو لا
أنك أشّر منهما لم تدخلي بينهما *

هذا معناه

أنّ إنسان السوء يسير إلى أبناء جنسه *

40. O homem e as duas serpentes

Um homem viu um dia duas serpentes que brigavam e se mordiam com raiva, quando outra serpente chegou e as reconciliou.

O homem disse então á recém-chegada: «Se tu não fosses peor que ambas, não terias interferido como medianeira».

Esta fábula prova que o mau procura sempre gente da mesma especie que elle.

כּוּ הָאִישׁ וְהַנְּחָשִׁים -

אֶפְשָׁה וְשָׁפַע

כִּתְּאֲבָקִים .

חֲכִיחַ בְּשָׁפַע

הֵם כִּירִיקִים .

בָּאֵף וּבִזְעַם

שֵׁן חֲרָקִים .

בְּכַרִּי טַעַם

בֶּן שִׁרְקִים :

לֹא אָבוּ שְׁקָט

כִּתְּרוֹצְצִים .

בָּאִישׁ דִּלְקָת

הֵם נִצְצִים .

גִּיּוֹם בְּקִישָׁת '

כִּימוֹ חֲצִים .

שִׁנָּם בְּעִישָׁת '

בֶּן מִשְׁמָשִׁים :

רָאָה רִיבִימוֹ

מִן הַצִּפּוֹן '

וְחִישׁ עֲלִימוֹ

בָּא שְׂפִיפּוֹן '

דְּבָר אֲלִימוֹ

וְקָם הָלֵם ' .

עד תת בייטמו
חן ושלום :

אני מעבד
לצדקוני'
אמר לו גבר
תחבמוני'
לולא הרשעת
יותר מהם'
לא התנצבת
בין שניהם :

גבר גרם
בין בוכים .
שושן פורח
בין רביבים .
הטוב צומח
בין הטובים .
קלב נובח
בין קלבים :

١٤١ كلب وشوحة

كلب مرّة خطف بضعة لحم من المسلخ ونزل يخوض في
النهر فنظر خيالها في الماء وإذا هي أكبر من التي معه فرمى
التي معه فانحدرت شوحة فأخذتها وجعل الكلب يجرى
في طلب الكبيرة فلم يجد شيئاً فرجع في طلب التي كانت
معه فلم يصبها فقال ما شئ من الغرور أقل رأيا متى لأننى
ضيعت ما كان معى وطلبت ما لا يصلح لى *

هذا معناه

من يترك شيئاً قليلاً موجوداً ويطلب كثيراً مفقوداً *

41. O cão e o milhafre

Um cão uma vez arrebatou um pedaço de carne de um açougue e desceu para um rio. Ao atravessá-lo, viu na água a imagem da sua presa; mas como esta imagem lhe parecesse maior que o pedaço de carne que elle trazia, largou-o. No mesmo instante um milhafre descia e o levava. O cão andou á procura do bocado maior, mas não o encontrou. Voltou á procura do que abandonara, mas foi de

balde. Então disse: «Ilusão alguma teve menos fundamento razoavel do que a minha. Abandonei o que tinha no meu poder, para correr atrás do que me não convinha.»

Esta fábula dirige-se áquelle que abandona um objecto de pouca importancia, mas que tem seguro, para ir em busca de outro incerto.

מא סקלב וְהַאָה

קֶלֶב מֵאֵת טָהָה גִּתָּה בְּשָׂר גִּזְל'
וַיִּבְקֶשׁ לְאַהֲלוֹ מְקוֹם מְשָׁקֵט וַכְּטַח .
מֵצֵא נִגְדוֹ נִהָר מִיָּמָיו לְאֵט וַיֵּל'
אֵין לְעָבְרוֹ וַיֵּרָא פִּתְחוֹתָיו צֶלֶם הַגִּתָּה :

וַיִּנְהָר וַיִּטְבַּע תוֹךְ הַגִּתָּה ' וַיִּנְהָר
הַבְּשָׂר מִשְׁנָיו לְקַחַת אֵת צִלְמוֹ .
שְׁנֵפֶתִי אָהָה עֵת תְּטִישׁ עָלַי טָרֶף'
וְהוּא יָנַע תָּנִים וַיִּשְׁתַּח אֵת לְחֻמוֹ :

יָמִין וּשְׂמֹאל שִׁיחָה ' לְכָלִי מוֹעִיל בְּקֶשׁ .
וַיֵּאמֶר קֶלְבּוֹ ' אַחֲרֵי הַכָּל הִקְלָתִּי .
פְּנִיתִי לְבָצְעִי וַיְהִי לִי לְמוֹקֵשׁ '
כִּי לָהֶם וּמִזִּזוֹן בָּעֵד צֶלֶם עֲנֻבֹתִי :

בִּשְׂאוֹל לֹא וַיִּשְׁבַּע ' עֵין לֹא תֹאמַר ' בִּי .
לָמָּה גִּבֹּר תִּיגַע לְהִדָּף אַחֲרֵי הַעֲשָׂר .
שְׂמִיחָה בְּכָל אֲשֶׁר תִּחְנַנֶּךָ שְׂדֵי '
אִם כִּיעֵט ' אִם הִרְבַּח ' וְאִזּוֹ תִשְׁיֹג הָאֲשֶׁר :

וְאַף גַּם זֹאת שָׁמַע ' אִם לֹא תִבְנוּ מִוֶּסֶר '
 מֶרֶם מִים תִּשְׁפֹּךְ ' שָׁאֵב ' קִבֵּץ דִּבְרֵי .
 גָּבֵר נִבְחַל לַחַיִּים לֶחֶם חָקוּ וַחֲסֹר .
 טִיב מִעֵט קָרוֹב לָךְ מִבֵּב רְחוֹק מִמֶּנִּי :

تتم هذا الكتاب الذى هو احدى وأربعون مثلاً
على التمام والكمال بغير زيادة ولا نقصان

Aqui termina este livro que contém quarenta e uma
fabulas exactamente.

סוף מלאכתו ' קורא נחמד ' הגיע .
כי ' החירות ' בשיר שקול ' הגיע .
מכל ' אחת וארבעים ' בה הגה .
ברוך אשר הביאני עד הגה :

APPENDICE

O saber e a ignorancia

اخو العلم حتى خالد بعد موته
واوصاله تحت التراب رميم
وذو الجهل ميت وهو ماش على الثرى
يعدّ من الأحياء وهو عديم *

O sabio vive eternamente depois da sua morte, não obstante os seus membros desfazerem-se em pó no sepulcro; ao passo que o ignorante é como um morto a andar sobre a terra; é contado no numero dos vivos e no entanto já não existe.

חַכָּם לִבָּב לְעוֹלָם חַי וְאַחַר גַּם אַחֲרֵי מוֹתוֹ
בָּבוֹא רָקֵב בְּעֶצְמוֹתָיו וְעַם עֶפֶר תְּכוּנָתוֹ :
וְאִישׁ בְּעַר בְּמֶת נִשְׁלַל וְעַל אֶרֶץ הַלִּיכָהוּ
דְּמוּת חַי לוֹ וְלֹא בֶן כִּי כָבֵד בָּאָה תְּלִיפָהוּ :

A modestia e a inveja

وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ نَشْرَ فَضِيلَةٍ
طُوِيَتْ أَتَاحَ لَهَا لِسَانُ حَسَدٍ
لَوْ لَا اشْتَعَالَ النَّارُ فِيمَا جَاوَرَتْ
مَا كَانَ يَعْرِفُ طِيبَ عَرَقِ الْعُودِ ❦

Quando Deus quer descobrir a virtude que se esconde na sombra, suscita contra ella a lingua do invejoso. Se o fogo não lavrasse em tudo quanto o cêrca, não seria conhecido o perfume do aloes.

אִם יֶאֱכָה אֵל לְגִלּוֹת מַעֲשֵׂי אִישׁ תָּם וְרַב חֶסֶד
תִּמְתַּעֲלֶם ' יַעֲוֹרֵר לוֹ כְּשׁוֹט שׁוֹטֵף לְשׁוֹן הַשָּׂדֶה :
לֹא סָבִיב תִּשְׁלַח אֵשׁ לְשׁוֹן אֵף בְּאִשֶּׁר הוּא שֵׁם '
אִיד וְנֹדַע קְטוֹרֶת אֲהִלּוֹת שָׂדֵי וְחִין שָׂרָשִׁים :

Elogio do sapientíssimo e benemerito Grão-Rabbino
Lazaro Wogue¹

אָבּוּא בְּנִיב שְׂפָה וְכַף שׁוֹמֵם
לְשִׁיר לְאִישׁ חֲסִדִי וּלְמַנְצֵם :
יָרְבוּ שְׁנוֹת חַיּוֹ יְחִי שְׁמֵם '
עוֹר וְעֶשֶׂה חֵיל בְּגַן פּוֹרֵם :
וְזָכְרוּ לְעוֹלָמִים תִּישָׁבֵם '
רוּחוֹ בְּכוֹכְבֵי אֵל וּבִיָּרֵם :

אֵל! חֲכָד שׁוֹפֵר בְּעוֹ צִוֵּרֵם '
תּוֹדָה תִּנָּה לְאֵל וְהַשְׁתּוֹחֵם :
שְׁלַח לָמוֹ אֶרֶץ גְּלוּת עֵינֵם '
יּוֹעֵץ אֲשֶׁר בָּטַל אֲמַת שׁוֹלֵם :
בְּצִחֵי בְרִנָּה צִרְפַּת עַל כִּכָּה '
עַל כִּי בְּחֶרֶד צִקְנַת פְּעֻנֵם :
עַל כֵּן לְהוֹדוֹת לוֹ אֲמַרְם שְׁחַר '
אָבּוּא בְּנִיב שְׂפָה וְכַף שׁוֹמֵם :

---

¹ Era ainda vivo o Grão-Rabbino L. Wogue quando fiz esta poesia, cedendo a um sentimento de profunda gratidão e de admiração pelo homem que, como mestre e amigo, nunca me negou os seus preciosos conselhos durante a composição e revisão d'esta e d'ontras obras.

לֹא אֶתְּרִישׁ בְּדָוִי וְנוֹעַם כִּיהוּ '
 בְּלִתִּי דְּכִיר חֲקִמָה הִלֵּא פִתְחָם :
 לַחֵב תִּנִּית שִׁיחוּ וְעִטּוֹ לַחֵט '
 מוֹשִׁיב בְּדִי סוֹפֵר נְלוֹת מוֹחֲשֵׁם :
 עַל זֹאת אֶסְפֹּר כִּה תִּחְלֹת נֶצַח '
 לְאִישׁ אֲשֶׁר גִּּאוֹת לְהִשְׁתַּכֵּם :
 אֶךְ מוֹחֲלָאֵל נְדִי וְאִידָּה אֲשִׁינָה '
 לְשִׁיר לְאִישׁ חֲסָדִי וְלִמְנַצֵּם :

יִדִּין מִמִּשְׁרִים וְשׁוֹבֶת נָחַת '
 חֲכוּ בְּרַקָּה מַעֲשֵׂה רוֹגֵם :
 אֲזַר בָּעוּ כְּתִנּוּ וְאָצַר דָּעַת '
 מִשְׁכֵּם וְחֹת עוֹד וְעוֹד הוֹכֵם :
 יִדִּיו אֲמוּנָה לוֹ וְכַף נִצָּחַת '
 לֹא כְּתִתָּה רוּחוֹ וְלֹא נָם לֵם :
 שִׁמַּח בְּטוֹב מַעֲבָיו וְנִפְתָּ לָקַח '
 וְרַבּוֹ שְׁנוֹת חַיָּיו יַחֲיוּ שְׁמֵם :

עוֹד כָּל יָמֵי הַבַּל וְשִׁכְתּוֹ אֶרֶץ '
 מִנְחִיר כְּבוֹד וְזָכְרוֹ וְיִתְלַגֵּם :
 נִקְרָא אֱלֹהֵי עוֹלָם שְׁמוֹ בִּמְקָדֵשׁ '
 וְחַל כְּיוֹם בְּהִיר וְגַר קוֹדֵם :
 וְתֵן אֱלֹהִים לוֹ כָּעַל כָּל חֲסָד '
 נִפְשִׁי תִפְרֹשׁ בִּי וְתִתְּנֵם :
 כִּי כָּל דְּרָכָיו תֵּם אֶמֶת וְצֶדֶק '
 עוֹד יַעֲשֶׂה חַיִּל בְּגֵן בּוֹרֵם :

וְכֵן תִּפְלְתִּי לְאֵל שָׁמַיִם '
 תְּכִיד אֲשַׁחַר לוֹ בְּלֵב בּוֹטֵם :
 זוֹמָם בְּיָפִים הוּא וְנִוְתָן כֵּם '
 עַד יַעֲבֹר יָגוֹן וְסָר מִרְחֹם :
 וְכִירַת נִבְלִי יֵאָוִן מִשִּׁחַק '
 עַל אִישׁ תְּכִים הָעוֹת אֲנִי זוֹכֵם :
 וְכִי נִזְרִי אֵל נֹנֶה עַל כְּלִיָּוָה
 וְכִרֹּי לְעוֹלָמִים הַיּוֹשֶׁבֶם :

רָאָה בְּנִי מִלֶּדֶת מְלֵא לוֹ אֲדָר '
 וְיָקָר לְכִלְיֵי־עוֹמֵד עַל־מִפְתָּחַם :
 כֵּן שִׁאֲפָה רוּחִי רָאוֹת מִרְאֵהוּ '
 לְכִי בְּאוֹר אִשׁ אֲהַבּוּ נֹפֶם :
 עַל זֹאת אֲבַקֵּשׁ מִתְּלַב הָאָרֶץ '
 לְשִׁקֵּד עַל־רִפְתָּחוֹ כִּבְלֵי אוֹרֶם :
 הִנֵּה יָדִיד נִפְשִׁי בְּאוֹר זוֹרֶם '
 רוּחוֹ כְּבוֹכְבִּי אֵל וְכִזְרֶם :

אֵיךְ יַעֲלֶה עַל לֵב לֵּלֵא מִשְׁגָּם '
 לְנֶעֱת תְּמִידוֹת פִּיּוֹ וְחִין תְּרִים :
 יוֹם יוֹם אֲבַקֵּר בּוֹ לְהִסְתַּפֵּם '
 עֵת אֲחַנְּהוּ פִּי כְּרוֹן פִּיצָם :
 וְהֵה הוּא אֲלִי־עֲזָרִי וְאֵם סוֹלָם '
 רַב לִי וְגַם לְכִי לְזֹאת נָפֶם :

Naufragio

Ao meu querido irmão Salomão Bénoliel

שִׁכְנִי בְּתֵי חֶמֶר וְכֶת וְלוֹחַ '
 יוֹרְדֵי הַיָּם שֶׁכְּרָם עַל בְּנֵי רוּחַ '
 מִה־תִּבְטְחוּ ' עַתָּה יָרַד אֵל לְשׁוֹחַ '
 נִפְשׁ כָּל חַי נִגְדּוּ אֶרְצָה תְּשׁוּחַ :

מִיָּם רַבִּים סְבוּנֵי הַקִּיפּוּנֵי '
 מִצִּוְלוֹת יָם כְּרָנַע שְׁטָפוּנֵי '
 חֲבָלֵי מִצּוֹק מִבְּקָר אֶפְפוּנֵי '
 שְׁנֵי שְׂאוֹל מִכָּל צַד רָדְפוּנֵי :

יָמִין וּשְׂמָאל לֹלֵא מוֹעִיל אֲשִׁינִים '
 גַּל אַחֵר גַּל עָלָיו רֹאשֵׁי גִית '
 כְּמִרְחוֹק סוֹם מִלְחָמָה יָרִים '
 כָּל מִשְׁבָּרָיו עָלָיו הַיָּם הָרִים :

אֵיכָה תִּבְלֶה תִּבְלָה כְּעֶשֶׂן תִּהְיֶה
 אֵיכָה נָמַס שְׂרָה וְהָר אֵיפָה הוּא '
 הֲלֵא כָּל בֵּית מוֹשֵׁב נִמְלָח כְּמוֹהוּ '
 וְהָאֶרֶץ הִיטָה תִּהְיֶה נִבְהוּ :

מהתעלימו ננהך שמש בהאם'
 הלא סופה בלבב ימים תהם'
 תשאף כדוב נפשי תשאג תנחם'
 וחשך עב עלי פני תהום :

חדלו ראות ותדעכנה עינים'
 אפל שך את חלדי בצהרם'
 ותתהר רוח ארון שמים'
 מרחפת עלו פני סמים :

אלי אלי נחפד עלי חרבי'
 אללי לי אם לא תשור עצבי'
 אהה מי לי נשבר תמה לבי'
 שמע קולי ימים נחרו בי :

תבות ארז ככלי גמא רצצת'
 אגיות עז קעשן כל פצצת'
 וצלעוהן בחרוי אף הקצצת'
 ברשפי אש כל פארז חצצת :

ועתה אין לי מחוז ומאור'
 אשא עיני אליך אל נאור'
 הופיעה לי כחם צח עלי אור'
 ויאמר אל יהי אור ויהי אור :

Zara¹

Feliz de quem passou, por entre a magua
E as paixões da existencia tumultuosa,
Inconsciente como passa a rosa,
E leve como a sombra sobre a agua.

Era-te a vida um sonho: indefinido
E tenue, mas suave e transparente.
Acordaste... sorriste... e vagamente
Continuaste o sonho interrompido.

וְהָרָה

אֲשֶׁרִי אֲשֶׁר הָלַךְ בְּעֶצְבוֹת הַכֵּל '
וּבְסִעְרוֹת לֵבָב וְרִגְשֵׁת הַיָּמִים '
נִרְהָם דּוֹמָם בְּצִיץ צִץ רָגַע וְנָבַל '
וְקַל כְּצֹל נָטוּי עַל פְּנֵי אֲנָקִים :

הָיוּ לָךְ הַחַיּוֹנוֹת כֹּל יָמֵי מְגוּרְךָ '
חֲלוֹם וְךָ וְנִעִים כְּשֶׁעָפִי לֵיל שְׁלוֹם '
הַקּוֹצוֹת וְשִׁחְקָהּ ' ' ' ' וְסִגְרִתָּ עֲפָפְךָ '
וְהוֹסִיפִי לָנוֹם שְׁנִית וְלַחֲלֹם :

---

¹ Foi publicada esta poesia na *Zara*, edição polyglotta, dada á luz em 1894 por Joaquim de Araujo.

Endechas de Luiz de Camões a Barbara escrava ¹

Aquella captiva,
Que me tem captivo,
Porque nella vivo,
Já não quer que viva.
Eu nunca vi rosa
Em suaves mólhos
Que para meus olhos
Fôsse mais formosa.

Nem no campo flores,
Nem no céu estrellas,
Me parecem bellas
Como os meus amores:
Rosto singular;
Olhos socegados,
Pretos, e cansados
Mas não de matar;

---

¹ A traducção hebraica d'esta poesia saiu na *Pretidão de Amor*, do meu illustre e carissimo amigo e mestre Dr. Xavier da Cunha, em 1896.

Uma graça viva,
Que nelles lhe mora
Para ser senhora
De quem é captiva;
Pretos os cabellos,
Onde o povo vão
Perde opinião
Que os loiros são bellos;

Pretidão de amor;
Tão doce a figura,
Que a neve lhe jura
Que trocára a côr;
Leda mansidão,
Que o sizo acompanha...
Bem parece extranha,
Mas... *barbara* não;

Presença serena
Que a tormenta amansa:
Nella emfim descansa
Toda a minha pena.
Esta é a captiva
Que me tem captivo:
E, pois nella vivo,
É fôrça que viva.

שיר אשר לקמואינס
על שפחתו היפה הנקראה בארבארה

Ao meu dilecto amigo Dr. Xavier da Cunha

שפֿתָּהּ לְקַחְתִּי לְבָצְעִי
וְכִשְׁבּוֹי הִרְבִּי לְקַחְתִּי '
תַּחַת יָדָהּ נִפְּשִׁי שְׁמַחְתִּי '
וְאַחֲרָהּ בָּצַע לְבָצְעִי :
אִין קְמוּחֶ צִיץ וּפְרָחִים
הַנּוֹתֵנִים רִיחָם בְּנִגְנוֹת '
כִּי בִעֲרֵתִי בֵּין הַבְּנוֹת
כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חֲחוּחִים :

מָה אֶשְׁנֶה לָךְ מָה אֶעֱיֹד '
תִּגַּשׁ שׁוֹשֵׁן בְּעֵמָקִים '
אִם בּוֹכְכִי אֹרֶךְ בְּשִׁחָקִים
וְאִירוֹ כֹּחֶר הוֹרֵךְ :
אַחַת הִיא וְאִין בִּלְתָּהּ '
אִין מוֹם כֶּה עֵינֶיךָ יוֹנִים '
הַמּוֹרִים חֲצִים שְׁנִינִים
אֵל נִפְּשׁ כָּל רֹאֵה אוֹתָהּ :

מִקּוֹר הַן וּמִמָּדִים
 עֲנִי יוֹנְתִי הַבֶּרֶה '
 אֲזִי הָיִתָּה שִׁפְחָה לְשָׂרָה
 וְשָׂרָה לְעֶבְדִּים :
 גַּם תִּשּׁוּב מִשְׁחֹר שְׂעָרָה '
 וְעַתָּה מְדֻרֹת כָּעֶרֶב '
 לְהַעֲרֹךְ כָּל כֶּה כִּי עָרֵב
 מִשְׁעַר צָהָב שְׁחֹרָה :

שְׁחִרְחִיחַת הַיָּא וְנֶאֱנָה
 נִבְחָרוּ מִשְׁלֵג פְּנִיָּה
 וּמִכְפּוֹר עֲשֵׂת מִרְאָה
 לְתַעֲנוּג וּלְתַאֲנָה :
 נִפְתָּה תַטְפָּנָה שְׁפֹתֶיהָ '
 פִּיהָ עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה :
 תְּהוֹרָה הִיא אִם נִכְרָה '
 לְבִי אֲסוּר בְּתַרְמִיָּה :

מִי זֹאת נִשְׁקָפָה בְּמוֹ שְׁחַר '
 חֲמִלִינִית עָלִי חֲמָה '
 תָּמָס סְעָרָה לְדַמְמָה '
 וְלֵב נִכְמָר כְּצֶמֶר צָחַר :
 זֹאת שִׁפְחָתִי אֲשֶׁר לָקַחְתִּי '
 וְכִשְׁבוּי חֶרֶב לְקַחְתִּי '
 אִם בִּידָה נִפְשִׁי שְׁמִיחִי '
 גַּם לַחַיּוֹת עָלֶיהָ בְּטַחְתִּי :

À memoria de David Cohen

כַּמְרָכְתִּי אֵימָה בּוֹכָב הוֹפִיעַ '
 לְעִינֵינוּ זָרַח ' וּבִנְקָא לּוֹ ' הַיָּדָד :
 אָבֵן עַד מַחְצִית אֶרְחוֹ מָרָם וַנִּיעַ
 וַיַּעֲמֵר פִּתְּהֵם וּמְמָרוֹם שְׂדָד :

אֵיךְ נִפְלְתָּ מַעַל נִגְדַעְתָּ מִרְקִיעַ '
 הִילַל בֶּן שְׁחַר יוֹם בְּשֻׁעָלוֹ מְדַד
 מִסְלָהֶךָ אֱלֹהִים ' וּבָמוֹ אָבֵן הַסִּיעַ
 זָר וְרַחֵךְ אֲשֶׁר עַתָּה חֲשָׁד וְנוֹדָד :

שִׁכְנִי לְחוּף בָּמִים ' הָאֵי ' אֶל הַמִּי לָךְ '
 כִּי גִאֲסַף בְּנֶךְ ' גִּרְךָ סָר וַיִּלָּךְ '
 וַיִּלָּךְ בְּעוֹד יוֹם מֵאֶרֶץ הַחַיִּים :

הִנֵּה מִן לְעֶפֶר וְסִפִּידִים לְאַפֵּר '
 בְּתַפֵּר אֶל שְׂמֹךְ דָּוִד כִּהֵּן מִסְפָּר :
 אֵיכָה יוֹעַם זָהָב בְּיָרְכְתִי אֵימָה :

Epitaphio de David Cohen

תירוש דָּגֵן ' בְּכַף אֲגֹן ' דוּרֵי לֶגֶן ' הוֹרִיד רוּחוֹ :
נֶצֶב אֵיחָן ' עַל הַמִּכְפָּתָן ' גִּרְדוֹ נֶתָן ' מִחֵר-רִיחוֹ :
לֵב גִּאֲמָן ' בָּפוֹ נִטְמָן ' אֲדַח נִסְמָן ' תִּמִּיד נִכְחוֹ :
מִתּוֹדַ עֵשֶׂן ' כְּאוֹר כְּבִשָּׁן ' עָלָה שׁוֹשָׁן ' לְבֵית נוּחוֹ :

Epitaphio de Arão Cohen

אֶתְהָה כִּי כָּכָה ' דָּגוּל מְרַכְכָּה ' בְּטָרָם שׁוֹכָה ' תִּהְיֶה בּוֹ זִוְרָקָת ' :
הִיָּה כְּמֹאֹר ' מְצִיץ חֹן וְאוֹר ' כְּאֶדָם טְהוֹר ' פִּטְרָה וּבְרָקָת :
רַב מִחֲשָׁבוֹת ' מוֹשֵׁד לְבָבוֹת ' פִּיהוֹ נְדָבוֹת ' צֶדֶק וְשָׁלוֹם :
נֶפֶשׁ יִמְרָה ' בְּטוֹב צְרוּרָה ' מְנַקֵּד בָּרָה ' סִפִּיר וְהֵלֵם :
הַדְּרַת בְּחוּרִים ' אֲרַבְעָה טוֹרִים ' בָּפוֹ קְשׁוּרִים ' וּבִנְשָׁמָה :
כָּל-טוֹב נִמְצָא-בּוֹ ' חָתוּם עַל לְבוֹ ' כְּלִשָּׁם שְׁבוֹ ' וְגַם אֲחֻלְמָה :
הַגִּיד אֲמֵרוֹת ' נְעִים זְמִירוֹת ' זְבוֹת וּמִהוֹרוֹת ' בְּעֶרְךָ יָפָה :
נֶסֶק לְמָרוֹם ' לְזָבוּל הַשָּׁלוֹם ' אֶךְ תִּרְשִׁישׁ הַלּוֹם ' שֶׁהֵם וְיִשְׁפָּה :

INDICE

Dedicatoria	v
Prefacio	vii-xi

Fabulas

Ao leitor	1
O leão e os dois touros	5
A gazella	11
A gazella	13
O leão e a raposa	17
O leão e o touro	19
O leão e a raposa	23
O leão e o homem	27
A gazella e o leão	29
A gazella e a raposa	31
As lebres e as raposas	33
A lebre e a leôa	35
A mulher e a gallinha	37
O mosquito e o touro	39
O homem e a morte	41
O jardineiro	43
O homem e o idolo	45
O homem preto	49
O homem e a egua	51
O homem e o poreo	55
A tartaruga e a lebre	59
O lobo	63

O espinheiro.....	69
Um preto.....	69
A vespa e a abelha.....	71
O menino.....	75
A criança e o escorpião.....	79
A pomba.....	81
O gato.....	85
O ferreiro e o cão.....	87
Os cães e a raposa.....	91
O cão e a lebre.....	95
O ventre e os pés.....	97
A fuiinha e as gallinhas.....	99
O sol e o vento.....	103
Os dois gallos.....	107
Os lobos.....	109
O ganso e a andorinha.....	113
O cão e o lobo.....	117
Os dois cães.....	121
O homem e as duas serpentes.....	125
O cão e o milhafre.....	129
Conclusão.....	132

Appendice

O saber e a ignorancia.....	135
A modestia e a inveja.....	137
Elogio do Grão-Rabbino L. Wogue.....	139
Naufragio.....	143
Zara.....	145
Endechas de Luiz de Camões a Barbara escrava.....	147
Á memoria de David Cohen.....	151
Epitaphio de David Cohen.....	153
Epitaphio de Arão Cohen.....	153

Acabou de imprimir-se

Aos 31 dias do mez de Março do anno

MDCCC XCVIII

NOS PRELOS DA

IMPrensa NACIONAL DE LISBOA

PARA A

COMMISSÃO EXECUTIVA

DO

CENTENARIO DA INDIA

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

REC'D LD-URL

RD-URL

FEB 2 1969

REC'D LD-URL

FEB 1 1970

MAR 11 1970

MARCH 13

UNIVERSITY OF CALIFORNIA-LOS ANGELES

L 007 680 794 0

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

AA 000 366 781 3

PJ
7680
L96fPo
1898

